

Endrődy László S. J.

*” Szeretettel,
Szenvedéssel...”*

3. kiadás

Kaszap István Bizottság

NYILATKOZATOK

A „SZERETETTEL, SZENVEDÉSSSEL...”

C. KÖNYVRŐL:

„El vagyok ragadtatva a „Szeretettel, szenvedéssel” című könyvtől, Kaszap István tiszta, Istennel egyesült lelke szól belőle hozzám.” (S. M.)

„Szinte kimeríthetetlen ez a könyv, egész életprogramot nyújt.” (M. I.)

„A „Szeretettel, szenvedéssel” című könyv második imakönyvemmé vált. Olyan szép, hogy annak kifejezésére nem találok szavakat. ... Ez a könyv sokakat fog az örök életre vezetni.” (B. M.)

„Olvastam a „Szeretettel, szenvedéssel” c. könyvet és nagy lelki újulást érzek azóta.” (E. P.)

„Nagy öröm töltötte el a szívemet, amikor e könyvből megismertem Kaszap Istvánt, s hogy őt így életem apostolának vallhatom.” (D. K.)

ÉLETET KRISZTUSÉRT...

Kaszap István életrajza.

Az utóbbi évek egyik legérdekesebb és legszebb könyve. — 330 oldal, számos képpel, ára 2.50 P. — 3-ik kiadása *elfogyott*. A 4-ik kiadás előkészületben. Megjelenik 1942 őszén.

ISTEN SZOLGÁJA, KASZAP ISTVÁN

1916 márc. 25 — 1935 dec. 17.

«SZERETTEL, SZENVEDÉSSEL...»

KILENCED A LELKI ELŐHALADÁSRA
ISTEN SZOLGÁJA, KASZAP ISTVÁN
PÉLDÁJA NYOMÁN

IRTA:

P. ENDRÓDY LÁSZLÓ S. J.

HARMADIK KIADÁS

„KASZAP ISTVÁN LAPJA” KIADÁSA
Budapest, VIII. ker. Mikszáth Kálmán-tér 4. I. em. 6 sz.
Telefon: 13-40-40.

22. ezer.

Alázattal helyezzük e lapokat szentséges Atyánknak, Jézus Krisztus csodatévő Helytartójának lábaihoz és mindazt, amit tartalmaznak és különösképen, amit Isten szolgájáról, KASZAP ISTVÁN-ról írnak, előre alávetjük a római Szentszék tétlétének, melyhez a legteljesebb engedelmességgel és fiúi szeretettel ragaszkodunk.

E KÖNYV

első kiadása, 2000 példányban, 1938 októberében,

2-ik kiadása, 5000 példányban, 1942 májusában,

3-ik kiadása, 15000 példányban, 1942 júliusában

JELENT MEG

Nr. 612—1942. Imprimi potest. Budapest, die 12 Junii 1942. Eugenius Somogyi S. J. Praep. Prov. Hung. Imprimatur. No. 4169/1942. Vacii, die 18. Julii 1942
Vincentius Kovács Vicarius Capitularis.

7806 — Don Bosco nyomda (Sarkadi J. A.) Rákospalota

ELŐSZÓ

E könyvecske harmadik kiadását *változtatlan szöveggel* nyújtjuk át a második helyébe, melynek példányai *alig három hét alatt teljesen elfogytak*. Az állandó, országszerte-való érdeklődés pedig azóta is csak fokozódott a kis könyv iránt.

Igy örömmel és szeretettel adjuk közzé ezt a legújabb kiadást is, hiszen KASZAP ISTVÁN folyamatban lévő *boldoggá- és szenttéavatási pöre* különösképen is időszerűvé teszi azt, hogy imádságos elmélkedéssel fontolgassuk *lelki följegyzéseinek* szép szavait

Ezeket kegyelemkérő kilenced keretébe foglalja e kis könyv. Figyelmes olvasásukkor kibontakozik előttünk Isten Szolgájának, KASZAP ISTVÁNNAK, *csodálatosan szép lelkisége*, feltárul előttünk az *erős szeretet útja!*

Ez az út tagadhatatlanul a küzdelmek és szenvedések útja volt, de *Jézus szent Szívének* izzó szeretetéhez és fönségesen boldog „*mennyei születésnaphoz*” vezetett.

Adja Isten, hogy mi előttünk is, a megpróbáltatások nehéz órái után, felragyogjon a mi *diadalmas Üdvözítőnk szeretettől lángoló és minket kimondhatatlanul boldogító szent Szíve!*

Ezt a könyvet is, mint Kaszap István minden ügyét, a Szent Szűznek, Jézus Anyjának és a mi „*mennyei jó Édesanyánknak*” tiszteletére ajánljuk és oltalmába helyezzük.

Szeged, 1942. június 16-án.

Régis Szent Ferenc ünnepén.

P. Endrődy László S. J.

KI VOLT KASZAP ISTVÁN ?

Kaszap István a világháború idején, 1916 március 25-én, *Gyümölcsoltó Boldogasszony* ünnepén született Székesfehérvárott. Napsugaras, pajkos gyermekkor után, nemes és mély életszemlélet s bámulatosan akaraterős törekvés jellemezte az érettségiző ifjút. Kemény kitartással a közepesből színjeles tanulóvá küzdötte fel magát. Kitűnő tornász is és 17 éves korában Dunántúl ifjúsági bajnoka lesz. Buzgó cserkész, hűséges kongreganista és társai közt igazi apostol. Példaképüknek tartják, akit szerénységéért, önzetlen szolgálatkészségéért, egyenes jelleméért és nemes elveiért mind szeretnek és tisztelnek.

Kaszap Istvánt magas eszmények vonzzák: pap, szerzetes szeretne lenni, de erre képtelennek, méltatlannak érzi magát. Sokat imádkozik s fájó tépelődéseiből az isteni Gondviselés a *Jézus Társaságába* vezérli.

Szerzetesi életét a Manrészában teljes, hősi odaadással kezdte. Fennmaradt bizalmas lelki feljegyzései halála után elárulták, mily elszántsággal és erős szeretettel tört az életszentségre. Lankadatlan energiával és határtalan bizalommal küzdött hibái ellen s az ima kegyelméért és bámulatosan hamar ért eredményt. Az áldozatos, vidám testvéri szeretet, mély alázatosság és az apostoli lelkület egész életét áthatotta. Az önmegtágadás szent passziója lett; az Oltáriszentséget lángoló szeretettel imádta, a napi áldozás volt életének energiaforrása. Amellett mindig egyszerű, megnyerően kedves, jószívű és minden tetteiben „*kristálytisza, áttetsző*” volt.

Sokat elmélkedett Jézus szenvedéseiről s a bűnösökért *engesztelő áldozatul ajánlotta fel magát Jézus Szívének*. Ettől kezdve tudta, hogy sokat fog szenvedni és még fiatalon meghal. Nemsokára kínos és rejtelmes betegség tört ki rajta, mellyel szemben az orvostudomány szinte tehetetlennek bizonyult. Baja a bibliai Jób sorsában ré-

szesíttette, egész testét elborfították a genyes sebek, fekélyek. A nehéz operációk s a fájó kezelés szenvedéseit hősie, Isten szeretetében izzó lélekkel viselte. A legnehezebb órákban is mindig tapasztalta *Szent József* segítségét, kit különös, nagy bizalommal tisztelt.

A testi fájdalom mellett súlyos lelki megpróbáltatásokban is része volt. De erényei is ekkor bontakoztak ki teljes szépségükben, erejükben. Türelme, áldozatkészsége csodálatos volt. A legsúlyosabb fájaldalmak közt is mindennap hálahimnuszt, *Te Deum*-ot mondott. Apostoli szeretete is ekkor lett a legizzóbb. Minden szenvedését a bűnösökért ajánlotta föl s betegársait is buzgón térítette a kórházban. Lelki végrendeletében kevéssel halála előtt mindenről lemondott a bűnösökért és a tisztítóhelyen levő lelkekért és ihletett szavakkal kinyilvánította élete értelmét, belső hivatását, melyre Jézus választotta ki: „*Szeretettel, szenvedéssel szolgálni a szeretet Székhelyét, szent-séges Szívedet...*”

Újabb és újabb megpróbáltatások, kínos visszaesések után, hosszú, gyötrelmes szenvedéseit hősiessé halállal koronázta 1935 december 17-én. Halálos ágyán felmetszett gégével feküdt, mint az áldozatok; szólni nem tudott, de élete utolsó perceiben, az örök élet küszöbén, felírta búcsúszavát: „*Ne strjatok, mennyei születésnap ez.*” Kevéssel halála előtt megígérte, hogy az iránta tanúsított szeretetet viszonzni fogja.

Temetésén már erényeit, hősiessé szeretetét ünnepelték. Azóta is mind többen kérik bizalommal égi pártfogását és igen sok föltűnő imameghallgatást jelentettek.

Boldoggáavatási pöre 1941 október 11-én vette kezdetét.

HOGYAN VÉGEZZÜNK SZENT KILENCEDET?

Mivel e felől sokan érdeklődnek, szabadjon röviden megjegyeznünk:

1. A kilencedek imája az Egyházban *általános és szent szokás*, a Bold. Szent Szűz és az Apostolok imájának példájára, akikről feljegyzi a Szentírás, hogy Krisztus Urunk Mennybemenetelétől Pünkösdig, a Szentlélek Isten Jézustól megígért eljövetelét várva, „állhatatosak valának egy szívvel-lélekkel az imádkozásban.” (Ap. Csel. 1, 14.)

2. Kilencedet *bármilyen, tetszés szerinti imával lehet végezni. Nincs előírva semmi.* A fontos csak az, hogy nap-nap után kitartsunk az egy szándékra végzett buzgó imában.

3. A kilenced legyen számunkra a *lelki buzgóság ideje.* Ezért jó, ha ez időben a szentségekhez járulunk, ön-

megtágadást gyakorlunk, lelkiolvasmányt végzünk, stb. — Ilyen elmélkedő lelkiolvasmányra alkalmasak e könyv fejezetei is, de magát a kilencedet nem ez, hanem *az imádság* teszi.

4. Imánk legyen *buzgó és bízó*. Napközben, jártunk-keltünk és minden munkánk között is kérjük gyakori, könyörgő, alázatos és bízó fohászokkal a kegyelmet, melyért imádkozunk. Az ilyen ima „*megmozgatja az Eget.*”

5. Imánk legyen *kitartó*. Voltak, akik sok kilencedet végeztek egymás után lankadatlan buzgósággal és csodás meghallgatást nyertek.

6. Kilenced imájaként jól felhasználhatjuk a „*Kaszap István boldoggáavatólásáért*” való imát és a többit, amely a könyv végén van, de imádkozhatunk saját szavainkkal fogalmazott buzgó és bízó könyörgéssel is. Fontos, hogy mintegy a *szívünk*ből *fakadjon* az imánk, így igen kedves lesz a jó Isten előtt.

7. Nagyon jó, ha saját szavainkkal imádkozva, vagy napközben is fohászokat mondva, nagy hittel és bizalommal mintegy *hívjuk, szólítjuk* Azt, akinek a közbenjárását kérjük Istennél. A nagy bajokban könnyek közt is rendületlen bizalommal és kitartóan kérjük, hívjuk, beszéljünk hozzá! Ily imára és bizalomra Isten nem egyszer nagy, föltűnő csodákkal is megdicsőíti a szentjeit. *Ne féljünk csodát kérni*, csak legyen hitünk és Eget ostromló, kitartó, buzgó imánk!

ELSŐ NAP

SZENT KOMOLYSÁG

*„Imádkoznom kell e kegyelemért,
hogy tisztán lássak.“ (K. I.)*

*„A nemeslelkű emberek előtt csak
egy cél lebeg, a legeszményibb, a
legszentebb: az örök Isten.“ (K. I.)*

I. FÖLKELEK ÉS ATYÁMHOZ MEGYEK...

Néha föléled lelkemben a vágy, hogy életemet elmélyítsem. A szokott események és szokásos hibák közt napjaim mintha csak a valóság felszínén sodródának-vetődnének — mint a folyóba vetett narancshéj — nyom nélkül tovább. De néha valami megsejteti velem, hogy ez a felszínesség, ez az erőtlen himbálódzás az értéktelenség jele. S ilyenkor vágyódom, hogy csendben a mélybe szálljak, elmerüljek a nálam nagyobb, engem felülmúló valóságok homályában: korallszikla legyek a mély áramlások közt, vagy gyöngy-

kagyló a tiszta tengermélyen. Azt szeretném, hogy életem értelmes és értékes legyen, hogy méltó legyek önmagamhoz s lelkem legnemesebb vágyaihoz, melyek ilyenkor halkán megszólalnak bennem.

E vágyak engem *Istenhez, a mindent magábazáró és fölülmúló szent, személyes Valósághoz* vezetnek. Ő a mélység, amelybe szálljak, Ő a szeretet, melyben elmerüljek! Ő maga a Lét, az élet és minden tökély Telje, ki egyedül képes létemnek értelmet adni és életemet igazán értékessé tenni, mert Ő az én egyetlen, végső, „*legeszményibb és legszentebb örök Célom.*” (K. I.)

De hogy juthatok el hozzád, Istenem, ki mint az Írás mondja, *megközelíthetetlen világosságban*¹ lakozol? A mi Urunk Jézus Krisztustól tudom, hogy *Atyám vagy*, mert gyermekeddé fogadtál engem. „*Fölkelek és Atyámhoz megyek...*”² E szavak egy történetet jut-

¹ 1. Tim. 6, 16.

² és ³ Lk. 15, 18—19.

tatnak eszembe, melyen újra elgondolkozhatom: „*Mily különös, hogy Istennek gyermekei közt annyi a tékozló fiú és oly kevés az egészen ártatlan.*” (K. I.) Én talán ártatlan, egészen ártatlan volnék? Ó, Istenem! Te tudod... Fejem mélyen lehajtva, a bűnbánat útján közeledem tehát feléd. Leborulok előtted, mint a tékozló fiú és megvallom: „*Atyám! vétkeztem az ég ellen és te ellened; már nem vagyok méltó fiadnak hívni...*”² És te, ó Istenem, akkor újra kimondhatatlan szeretettel magadhoz ölelsz: „*Lelkem az életgyónásban megtisztult, akaratom megszárdult.*” (K. I.)

Nem lenne-e számomra most is az új élet kezdete az a boldog óra, melyben a gyónásban meggyógyítasz és magadhoz ölelsz? — Vagy ha már végeztem életgyónást, és azt tanácsolják, ne ismételjem meg, — nem lenne jó legalább lélekben újraélni a tékozló fiú útját s a boldog kibékülést? Bűneimet megbánhatom úgy is, ha nem gondolok egyenkint rájuk, csak föltekintek a feszületre. *Miattuk halt meg Jézus a ke-*

reszten, hogy nekem életem legyen és el ne vesszek, hogy visszatérjek az atyai házba. Ha őt nézem és csendben felébresztem magamban a bánatot, már más emberré lettem. Még el se merném hinni és máris szerető Atyámnál vagyok. S ezért a bűnbánat nem kínos, nem zúzza össze a lelket, hanem fel-emel és kibékít. A bánatkönnyek nem keserűek, nem marják a szívet, hanem forró szeretettel töltik el.

Szeretném újraélni ezt a szent és boldog órát, amikor bűnbánatom könnyeit szerető ölelésben csókolja le arcomról *az én mennyei Atyám!*

II. A CSEND SZAVA

Vannak, kiket szenvedélyeik elvakítanak és kikben a bűnök fojtják el Isten szavát. Másokat viszont dolgaik és terveik kötnek le, úgyhogy szinte nem is tudják lelküket Isten igazságainak és Jézus életének szemléletére emelni. Ez a veszély megvan az én életemben is. Munkáim és tevékenységem néha

sűrű ködként terül lelkekre, melyben nem látni mást, csak magát ezt a ködöt, melyben az égi napfény is csak halványan, elmosódva világít. Ki tudná megszámolni, hány ily ködös napja van életemnek, amikor napi teendőim a helyett, hogy Istenhez emelnének, elhomályosítják gondolatvilágomban őt és igazságait? Ügyeim és munkáim lármája mellett meghallom-e még a kegyelem szelíd szavát?

Ha Istenre akarok figyelni, csöndben kell lennem. Ki kell bontakoznom a köznapi lármából és elvonulnom oda, ahol senki sem zavar. Ha ezt megteszem, a csend beszélni fog, az igazságok, melyeket újra átélek, megvilágosítanak s lelkemről felszáll a köd, okosabb és erősebb leszek. Ez az Istennel töltött magány: *a lelkigyakorlat.* Ha jól végzem, én is elmondhatom róla: „*Sokat tanultam, sok hasznot, nagy lendületet merítettem belőle.*” (K. I.)

Vannak kifejezések, melyeket gyermekkorom óta kívülről tudok, de az értelmüket elfelejtem, elveszítem. Ha e

szavakat mondom: „Isten.... bűn.... megváltás ... ítélet... hivatás... Jézus...” megértésem bizony legtöbbszö- nyire csak oly halovány, mint a ködbe- vesztett napfény. A megvilágosítást Isten a lelkigyakorlat okosan berende- zett magányában adja. *„Ebben érti meg és át igazán az ember a megváltás nagy jelentőségét, értelmét, a bűn rütségét, a teremtés fölséges célját és Isten vég- telen emberszeretetét.”* (K. I.)

Ha egyszer én is igazán „*meg- és át*”-érteném mindezt! Életem utána másmilyen lenne, okosabb és szentebb. És munkáim is csak nyernének azzal, ha párnapos magány után összeszedett és Istenhez emelt lélekkel tudnám irá- nyítani és végezni őket és nem enged- ném, hogy teljesen lefoglaljanak.

A lelkigyakorlat *„nagy kegyelem és nagy lelki érték”* (K. I.), különösen an- nak, aki jól végzi. A jó lelkigyakorlat emléke elkísér és egy év múlva már újra vágyat ébreszt bennem az Isten- nel töltött magány után, melyben meg- újul a megértés és a szeretet. Ilyenkor is követnem kell a kegyelem szelíd

szavát, mely a lelki gyakorlatban Istenhez hív.

Megeshetik az is, hogy Isten az ő szent tervei szerint, akaratomtól függetlenül is kivezet a köznapi élet zajából, hogy a csendben oktatóm legyen és lelkem megmentse. *A betegség*, mely a kórházi ágy, a szanatóriumi szoba magányába kényszerít, ahol a szenvedés gondolkodni, imádkozni tanít, — *jó lelki gyakorlat és Istennek nagy jó-téteménye*. Így kell felfogni, így kell felhasználni. Kaszap István tapasztalatból tudta: *„Betegségében mennyivel világosabban lát az ember!”* (K. I.) Az is igaz, hogy sokszor: *„Egy kis betegség többet használ, mint az egészségesen töltött 10—20 év.”* (K. I.) Istennek sok eszköze van irgalmas tervei keresztülvitelére.

III. TISZTÁNLTÁS

Ha a bánatban s gyónásban Isten barátságát elnyertem, a lelki gyakorlat természetfeletti igazságaiban megvilágosodtam, már sok mindent másképen

fogok látni. *A meg- és átértett igazságok és belső, lelki tapasztalataim a világról, az életről s az emberekről új gondolatokat adnak nekem, melyeknek megértésére azelőtt képtelen lettem volna. Most érzem, hogy eddig bizony felszínes, kicsinyes és homályos volt a gondolkozásom: figyelmem megakadt a külsőségeken, terveimet a földi dolgok kis körére és a múltó idő pillanataira korlátoztam s ítéleteimben is mennyi következetlenséget halmoztam fel!*

De amióta Isten közelében voltam, *igazi tisztánlátásra és teljes átfogó világnézésére* törekszem. Nem szakítom ki az emberből a lelkét, hogy csak a testét nézzem, nem zárom ki a világból az alkotó és ítélő Istent, nem hagyom ki a történelemből a szegletkövet, Jézus Krisztust, s a szenvedés értéke és a halál titka sem lesz már előttem oly teljesen érthetetlen.

Mindez tisztánlátást ad nekem, mely — gyenge emberi értelmem módján — a dolgokat a maguk természetfeletti hátterével, a cselekvéseket a maguk

földöntúli, örök jelentőségében mutatja meg. Amikor először nyílik így fel a tekintet, nagy *átértékelés* megy az emberben végbe. *Kincs? Hír? Gyönyör?* Igaz ítéletet mond róluk a fiatal diák, *Kaszap István*, amikor Isten szeretetében megvilágosodva így ír az emberiség e bálványairól: *„A mammont nagyhatalomnak tartják, a balga emberek hódolnak neki, megalázkodnak előtte s kedvéért minden gonoszságra képesek.”* A hírnévért pedig csak a *„földreszegzett szemű emberek rajonganak... Eltöltheti a rövidlátó emberek szívét büszke örömmel, de igazi boldogsággal nem. Aki az örök végcélt tekinti, jól érti ezt: kincs, hírnév nem boldogság.”* S a gyönyör, az élvezet? *„Tehet-e boldoggá egy embert, kinek fölséges célra rendelt, Istenhez hasonló lelke van?... A sátán borít elvakultságot az emberekre, akik elmerülnek benne...”* (K. I.)

Ez az *átértékelés* átmenetileg elszomoríthat, míg főképp a világot szemléljük. Ezért írta a jóért és nemes küzdelmekért hevülő diákszív oly fájdalma-

san: „*De jaj! szomorúság fogja el lelkemet, mikor látom társaim léha felfogását... A legjobban bánt a jeles tehetségűek magasabb ambíció- és akaratnélkülisége... Talentumaikkal rosszul sáfárkodnak.*” (K. I.) És mennyi bűn is! Pedig „*mily szörnyű a bűn! Krisztus mondja: Láttam a sátánt, mint a villámot az égből leesni.*” (K. I.) E fájó felismeréssel és a bűn irtózata révén Isten elszakítja a szívet az értéktelen, bűnös világtól és magához kapcsolja. „*Nyugodtan, de nagy csalódással nézem a világot, mennyi bűn, mennyi szenny, piszok az emberek közt és főleg az emberekben!*” (K. I.)

De a természetfeletti tisztánlátás (különösen, ha imával, lelki könyvek olvasásával, lelkigyakorlattal ápoljuk) gondolatainkat mintegy magától mindig Istenhez emeli. Amikor azután lassan Istenen keresztül kezdjük látni a világot, annak sötétsége is magasztosabb és vigasztalóbb értelmet nyer.

A lelket ekkor már megragadta az egyetlen cél: „*a legeszményibb, a legszentebb*”, meg- és átértette a „*terem-*

tés fölséges célját” és az isteni kegyelem titkos útjain felismerte és lelkébe szívta „*Isten végtelen emberszeretetét*” (K. I.). Ennek bármily halovány felismerése is, a földön elérhető *legfőbb tisztánlátás és bölcsesség.*

IMA:

Ha magamra tekintek, Uram, úgy látom, még igen felszínes, zavart és mélyebb megértés híján való az életem. A te boldogító, fényes igazságaidat még csak alig-alig fogadta be a lelkem. Mi lehetne más az én imám, Uram, mint *könyörgés a szent komolyságért*, melyre a bánat, a hitigazságok mélyebb ismerete és természetfeletti tisztánlátás vezetnek. Mi lehetne az én imám más, ó Jézus, mint leborulás előtted és „*könyörgés lelki világosságért a két vak szavaival: Miserere nostri, Fili David!* — *Könyörülj rajtunk, Dávidnak Fia!*”¹ (K. I.) — Te látod, Jézusom, tétován tapogató két kezem, te látod fényre

¹ Mt. 20, 30.

szomjas, de elsötétült két szemem, irgalmazz nekem! Előtted feltárom lelkem minden nyomorát, te ismered a veszélyeket is, melyek fenyegetnek: „*Imádkoznom kell a kegyelemért, hogy tisztán lássak, mert a szenvedélyek elvakítanak.*” (K. I.) — Ó Jézusom, szeretet Istene, irtsd ki belőlem a felszínességet, a lelki léhaságot, *adj nekem szent komolyságot*, egy életre szóló mély és szilárd meggyőződést, hogy tisztán lássak és látva — én is, mint Kaszap István — mindig terád, *egyetlen örök célomra, a te isteni Szivedre* tekintsek. Amen.

*

Imádság Kaszap István boldoggáavata-
tásáért...

Miatyánk, Üdvözlégy, Dicsőség...

Emlékezzél meg...

M Á S O D I K N A P

ISTEN KEZÉBEN

„Egész életem folytonos nagy Igen Istennek.“ (K. I.)

I. ISTENÉ VAGYOK

„Minél gyakrabban gondolj arra, hogy Isten res-e (dolga) vagy.” (K. I.)
— Istené vagyok, mert ő adta nekem a létet, mikor teremtett és most is pillanatról-pillanatra előhív a nemlétből, fenntart. Ha ezt nem tenné, létem mint a szétpattant buborék, eltűnnék a néma, üres semmiben. „A lét és nemlét kérdése ez.”¹ Magamtól, Isten nélkül, névtelen nemlét, semmi vagyok. *Létezésem az örök Létezőnek köszönöm, életre az élő Isten hívott.* Minél teljesebben feléje fordulok, minél jobban igyekszem hozzá, annál inkább létezem

¹ Shakespeare: Hamlet.

és élek. „Azért jöttem, hogy életük legyen és minél több legyen.”¹ Ez beteljesül majd a boldog örök életben, ahol hiánytalanul Istené leszek.

Isten *dolga* vagyok. Ha személynek teremtett is és ha az ő saját létéből fakadtam is, Isten tőlem végtelenül különböző és annyira felettem való Lény, hogy még a legszárnyalóbb gondolat sem érhet fel hozzá úgy, hogy őt megértse, kifejezze. Ő a magában fennálló, örök és kimeríthetetlen személyes Lét és minden tökély telje: én *kezeinek alkotása vagyok, dolog*. Hogy én, én vagyok, hogy e korban, ily helyen és ily körülmények közt születtem: ez mind Isten alkotó elhatározásából van így. Mert dolga vagyok, kit ő alkot és nincs bennem semmi, ami nem Istentől lenne. „*Minél gyakrabban gondolj arra, hogy Isten dolga vagy, hogy ez aláztossá tegyen.*” (K. I.) Miért gőgösködöm tehát? Miért feszül bennem úgy az élet, mintha a magam ura lennék? Ó, Istenem, nem kellene-e inkább alá-

¹ Ján. 10, 10.

zattal és bizalommal meghúzódnom szent kezeid között és ezzel is elismerem, hogy teljesen a tied, kezeid alkotása, a te dolgod vagyok?

„*Isten dolga vagyok, egész életem folytonos nagy Igen Istennek.*” (K. I.) Isten dolga vagyok úgy is, mint *műremek*, mely a művész lelkében született. Isten öröktől fogva elgondolt engem, a lelkében hordozott, mint becézett tervet, melyet művészi ihletettségben, azaz szeretetének túlcsonduló pillanatában megalkotott. *Isten elgondolása, szeretetének kifejezése, egyik igéje vagyok.* Ez vagyok már a teremtés révén is, de azt akarja, hogy az élet-szentségben azzá is *legyek!* Ezért kell „*folytonos nagy Igen*”-t mondanom Isten minden akaratára. Önmagát akarja így Isten valamiképen felismerni bennem.

Ó, milyen más lenne az életem, ha mindenben teljesen *Isten kifejezése, igéje* lennék, amint ő akarja. „*Az én eledelem az, hogy annak akaratát cselekedjem, ki engem küldött, hogy elvé-*

gezzem az ő művét"¹ — mondotta Jézus, az isteni örök Ige. Isten akarata számomra *törvény*, mert a dolga vagyok, — *de kenyérem és étkem is*, mely élet, mert arra képesít, hogy valamiképp visszatükrözzem Őt. Ha ezt nem teszem, elpusztulok. Ha Michelangelo freskói, Beethoven szimfóniái megszűnnének visszatükrözni az alkotóművész elgondolását, nem jelentené-e az a műremeknek pusztulását?

Kezeidben vagyok, én teremtető Uram, mint a te alkotásod, dolgod. Add, hogy egész életem szüntelen vallomástétel legyen ez igazság mellett. Amen.

II. „FOLYTONOS NAGY IGEN...“

Mit jelent e „*folytonos nagy Igen*”? Miután Isten dolga vagyok, valóban olyannak kell hozzá lennem, aminők a dolgok a gazdáikkal szemben. A dolgok tulajdonosuknak *teljesen rendelkezésére állnak*, semmi akaratuknak ellen nem szegülnek, urukat egész valójuk minden értékével szolgálják. Visel-

¹ Ján. 4, 34.

kedésük emberi nyelven kifejezve: „*folytonos nagy Igen*” uruk akaratára. Én is Isten dolga vagyok, de ugyanakkor az anyagvilág minden alkotásánál, a természet kincseinél végtelenül értékesebb *szellemi lélekkel bíró, örök életre hivatott személy*. S ez a magas méltóság, hogy a teremtés koronája lettem, felemelne talán a „*folytonos nagy Igen*” alól, Isten örökös, alázatos szolgálatától? Nem vagyok-e teremtmény? Isten elgondolása, alkotása, dolga? Nem kell-e nekem is természetem minden képességével, egész értelmemmel, egész szabadságommal, szívem minden szeretetével hódolni, „*folytonos nagy Igen*”-t mondani neki? *Vianney Szent János* a tavaszi mezőn járva sírva fakadt, amikor elgondolta: „*Isten virágokat teremtett, hogy nyíljanak és nyílhatnak; madarakat, hogy énekeljenek és énekelnek; és embert teremtett, hogy szeresse őt és az ember nem szereti őt!*”

Nem úgy van-e, Istenem, hogy sok minden szebb, jobb és apostoli szempontból is gyümölcsözőbb lett volna

életemben, ha szemem előtt tartom, hogy a tied, a te dolgod vagyok? „*Magadnak teremtetél, Uram, minket és nyugtalan a mi szívünk, míg csak meg nem nyugszik tebenned.*”¹ De hogy nyugodhatnék meg tebenned, ha ellentmond neked? Magadnak teremtetél, Uram, s ezért boldogságom csak abban látom, ha „*folytonos nagy Igen*”-t mondva teneked, haladok szent akaratod útján.

Az „*Igen*”, melyet Isten minden akaratára mondanunk kell, vagy a *megnyugvás*, a *tűrés*, vagy a *tettrekész megvalósítás* szava.

Kaszap István élete vége felé volt egy nap, amikor éreznie kellett, hogy Isten minden tervét és reményét romba dönti s úgy látszott, épp attól fosztja meg, amit Istenért egész lelkéből szeretett... E megsemmisítő fájdalomban s a teljes bizonytalanság órájában is, könnyeit visszafojtva s Isten jóságában vakon bízva, nyugodtan kimond-

¹ Szent Ágoston: Vallomások.

ta a megnyugvás szent Igenjét: *„Kérlek benneteket, — írja szüleinek — fogadjátok ezt mint Isten akaratát, megnyugodva és szomorúság nélkül. Ha a jó Isten így akarja, az bizonyára a leghelyesebb számunkra: legyen meg tehát az ő szent akarata.”* — És amikor élete utolsó napjain, szenvedései közt újabb váratlan csapás érte, erőlelkűen szólott: *„Nem baj Anyuskám, ez a jó Isten akarata, ne féljete!”*

Ha én is jelszavammá tenném Kaszap István szép föltételét: *„Mindenben Isten akaratát keresd, mindenben egyformán hálás arc!”* — mily örök értékeket nyerhetne így életem!

De *Igen-t* kell mondanunk Isten minden akaratára akkor is, ha tettekre megvalósítást kíván. *„Mi a fontos? Egy a fontos: a jó Isten akarata.”* (K. I.) Ha ezt megértettem, én is azt felelhetem majd a kérdezőknek, hogy szent akarok-e lenni: *„Természetes, hogy az akarok lenni.”* (K. I.) — Nem azt kell-e akarnom, amit te akarsz, ó Uram, énvelem? Elfelejténém, hogy kezedben

tartasz, hogy a te dolgod vagyok? Ó add, hogy ez igazságokat annyira a szívembe véssem, hogy „természetes” *készséges szeretettel* fogadjam minden szent akaratodat. Amen.

III. ISTEN KEGYELME

„Végre Heuréka! Megtaláltam, amit már oly régen akartam tudni, amit már oly régóta fürkésztem, de rájönni eddig még nem tudtam! Mi is az? — amiért egyedül érdemes imádkozni, amit szüntelen kérni, amiért könyörögni kell, mert minden más lelki szükséglet benne foglaltatik! — A kegyelem: t. i. annak a kegyelme, hogy Isten kegyelmét mindig fölismerjük, elene ne álljunk, hanem kövessük és bizzuk rá magunkat, hogy így az kedvére alakíthassa lelkünket (a természe're építve) szentté és Isten előtt legkedvesebbé. Ugyanezt mondja Kempis Tamás is: Kivánd és kérd szüntelen, hogy benned Isten akarata teljesedjék!” (K. I.)

E sorokat a fiatal szerzetes a lelki

megvilágosodás egyik percében írta. Ilyenkor Isten megadja, hogy a már ismert igazságokat is új, fényes és teljesen meggyőző megértéssel tegyük magunkévá. — *Sorsunk kulcsa s a lelkiélet nyitja valóban Isten kegyelme.* Ez Isten ingyen adománya, melyet magunktól el nem érhetünk, ki nem érdemelhetünk, mert természetünket felülmúlja. A kegyelem Isten szeretetének megnyilatkozása, az ő „*fölséges és független kezdeményezése, mellyel megelőzi nem csupán összes jogainkat, jogcímünket, hanem összes törekvésünket, akaratunkat is.* Nem juthatunk el hozzá, ha ő le nem ereszkedik nyomorúságunkhoz és meg nem gyógyítja azt bennünk azáltal, hogy egyesít minket önmagával. De óvakodnunk kell, ne-hogy két különböző dolognak tartsuk azt, hogy Isten jön felénk és hogy mi igyekszünk feléje. Nincsen két Jákob létrája, hanem csak egy, mely a mennyből a földre és a földről az égbe vezet. Azonban megkülönböztethetünk két áramlatot, két irányt és beszélhetünk Isten megelőző kegyelméről és a vele

való közreműködéséről”.¹ — Ezért ez az elmélkedés is szorosan egybetartozik a következővel, mely szabadakarati törekvéseinkről szól; egy éremnek két oldala ez: az érmet *mind* a kettő alkotja, az egyiket szemlélve gondolnunk kell mindig a másikra is. De *jelentőségben és méltóságban a kegyelem mindent megelőz*, még szabadakarati megmozdulásunkat is. „*Nálam nélkül semmit sem tehettek*”² — mondotta az Üdvözítő és Szent Pál: „*Mert az Isten az, aki bennetek az akarást és a véghezvitelt egyaránt műveli a jóakarat szerint.*”³

Ó Uram, nélkülözhetetlen kegyelmed és szabadakarati elhatározásunk együtt-hatása *mélységes titok*. Az okoskodó elme gyötrődhetik, teljesen soha meg nem oldja ezt. De *az alázattal imádkozó lélek* megtalálja és egyszerű szavakban meg is vallja az igazságot: „*Min-den, ami jó bennem és minden, ami*

¹ Charles—Gálffy: Isten közelében.

² Ján. 15, 5.

³ Filipp 2, 13.

érdemem, a te műved, ó Uram!" Ha imádkozni kezdek, nem vagy tőlem távol, hiszen már előbb te ösztönöztél szelíden az imára; ha jót teszek, azt nem én magam teszem, te vagy az, aki irányítasz és cselekszel énvelem! Áldott légy, én Istenem, mindenért, amit kegyelmeiddel bennem és velem teszel.

Isten kezében vagyok, mint alkotása, dolga. *De miként bánik* Isten az ő dolgaival? Teremtményeit *Gondviselése* révén igazgatja, vezérli a nekik kijelölt cél felé. Az anyagvilág törvényei, a növényi élet erői, az állatvilág ösztönei, mindezek gondviselésének határozata, rendje. A szellemi lelkű emberi személy számára Isten Gondviselése a mindeneket irányító, szabadon vezérlő kegyelem. Minden, amit Istentől kapunk, számunkra valamiképen, tág értelmezésben, *kegyelem*, mert az örök élet, a boldog Isten-bírás természetfölötti végcélja felé vezet. Így kegyelem: a természet javai, az események, a szenvedések, sőt Isten jóságából még hibáink és vétkeink is azzá lesznek a

bánat és bocsánat által. *Isten mindezzel az örök élet felé akar vezetni, vonzani minket.* De még inkább kegyelem minden jó lelki megmozdulás, minden jó törekvés s az összes segítő kegyelmek. És legfőképen maga a kegyelmek-kegyelme, *a megszentelő kegyelem, az isteni élet,* mely által a Szentháromság valóban a lélekbe költözik és *az örök élet záloga és kezdete* lesz bennünk.

E kérdésre: miként bánik tehát velem, dolgával az Úr? — felelet: *a kegyelem, az isteni szeretet e folytonos áradása, ezernyi adománya.*

És mily *érték* a kegyelem! A legkisebb kegyelem is drágább a föld minden kincsénél! Az örök életre a kincs mit sem ér, azt csak a kegyelem szerzi meg nekünk.

De a kegyelem *közreműködést* kíván. És főleg ezt a hűséges, nagylelkű közreműködést kell Istentől buzgón kérnünk. Mert a kegyelmekért *elszámolással tartozunk* Istennek az ítélet napján. „*Attól, akinek sokat adtak, so-*

kat fognak követelni és akire sokat bíztak, többet fognak számonkérni attól.”¹ Ezért: „A kegyelem kétélű kard, ha hálával elfogadja az ember, jutalmára, ha visszautasítja vagy semmibe veszi büntetésére válik.” (K. I.) A közreműködéssel növeljük képességünket újabb, nagyobb kegyelmekre, de ha ellenállunk vagy kikerüljük a kegyelmeket, lehidegülünk és mintegy összezugszorodik a lelkünk. „Az isteni kegyelemnek megvannak a határai, ha visszaél velük az ember, ha hálátlanul, felhasználatlanul hagyja, méltatlanná teszi magát más kegyelmekre.” (K. I.) Viszont minden közreműködés, ima, kötelességteljesítés, jótett növeli bennünk a kegyelmi életet. „Mint a Jákob-kútnál a samariai asszonyra, úgy vár rám, értem fáradozva az Úr minden dolgomnál, hogy annak jó végzéséért bőséges kegyelmet nyújtson.” (K. I.) Csekélységért, egy kevés friss vízért, melyet a samariai asszony Jézus szavára neki nyujt, a hitnek és megtérésnek öök

¹ Lk. 12, 48.

életre forrásozó kegyelmét adta az Úr.¹ S így tesz mindazzal, ki szavára hallgat, kegyelmével *közreműködik*.

Aki nem áll ellen a kegyelemnek semmiben, aki *hősiesen* is közreműködik vele, annak lelkében hamarosan mint csodálatos természetfeletti tavaszi virágzás kivirulnak a legszebb erények s akkor Isten megvalósítja a lélekben tervezett remekművét, az *életszentséget*.

IMA:

A te alkotásod, dolgod kezeidben van, Uram. Sorsomat te formálsz, vezérsz. Mily boldogsággal és mily bizalommal tölt el ez, ha meggondolom, hogy *Te végtelenül jó vagy*, ezerszer jobb, mint amilyen én magam lehetnék magamhoz, és jobban szeretsz, mint ahogyan én valaha is képes lennék szeretni önmagam! Hála legyen neked Uram, hogy teremtettél, hogy fenntartasz és hogy sorsom vezérsz! Hála legyen neked, amiért a kezeidben tartasz, mert a te kezeid szentek, jóság-

¹Ján. 4, 9. s köv.

sak és erősek, míg az enyémeik önzők, gyöngéik és bűnösök...

Csak azt az egyet kérem tőled, Uram: *el ne felejtsem soha*, hogy a tiéd vagyok s életem „*folytonos nagy Igen*” legyen minden szent Akaratodra. Add meg azt a legfőbb kegyelmet, hogy kegyelmeidnek soha ellen ne álljak, de felismerjem, kövessem őket és rájuk bízzam magam, hogy így kedvedre alakíthass „*szentté és Isten előtt legkedvesebbé!*” Te tudod, Uram, mit akarsz énvelem! Ó, könyörgök, vidd véghez művedet! „*Isten, kit a bölcs lángesze föl nem ér! Illumina me, illumina me! Világosíts meg engem! Hogy soha többé el ne álljam kegyelmeid útját*” (K. I.), hanem kegyelmeidet, mint a legnagyobb kincset fogadjam s azokkal hűségesen és kitartóan közreműködjem. Amen.

Ima Kaszap István boldoggáavatásáért...

Miatyánk, Üdvözlégy, Dicsőség...

Emlékezzél meg...

H A R M A D I K N A P

ENERGIÁT!

„Nem abban áll a szentség, hogy nincs hibám, hanem hogy nem alkuszom meg gyarlóságaimmal.“

(K. I.)

„Istenem, adj nekem energiát!“

(K. I.)

I. ELSZÁNTSÁG KELL

Sokan mintegy *álomvilágban* járnak-
kelnek. Elképzelik örömeiket, kis él-
vezeteiket s azután kutatnak és fára-
doznak azért, ami valójában nem más
és nem is több, mint elképzelés, szívük
álma. Közben eltompul érzékük a való-
értékek nagyszerűsége iránt és a földi
élet feladatait is félreismerik. — Gon-
doljuk meg jól: ez az élet még nem
a mennyország, nem az örök boldog-
ság hona, és őszüleink vétke óta a
föld nem is az Éden kertje. Ne hallgas-

sunk hát a képzelet vágyaira, mert „*ábrándozás az élet megrontója, mely kancsalul festett égekbe néz*”,¹ — hanem lássuk meg a valóságot úgy, amint van: „*Az élet harc, fáradoalmak, szenvedések ideje, pihenést, nyugalmat hát itt ne várj, hanem kemény munkát.*” (K. I.)

Ez az igazság. A földi élet még nem jutalom, hanem *próbaélet, örökkévalóságunk próbája*. Jövendő, örök életemet kell kiharcolnom és ezért kell megdolgoznom. Ez az életszentség, a krisztusi tökéletesség műve. „*Légy tökéletes! Krisztus egyenesen parancsolólag mondja! — De hisz én nem bírom! — Ámtás! Krisztus és én, Ő és én, Ő és én, — mi ketten a Szűzanyával: mindent kibírunk, mindenre képesek vagyunk.*” (K. I.)

Igy gondolkozott, így érzett Kaszap István. S én? ... Ó Jézus, ó Mária, rátok tekintek s akkor a kishitűség és a gyávaság támadásaival szemben, nekem is ez lesz bátor: „*Jel. zóm!*”

¹ Vörösmarty: A Merengőhöz.

Mi legyen hát feleletem az élet valódi feladataira, kemény munkaszózatára? Ha téged nézlek, isteni Mesterem és nem veszem le a szemem rólad, akkor bízó és örvendező szívvel követlek az apostolok, a hitvallók, a vértanúk, a szűzek útján... bármerre jársz, veled leszek és mindennap, mindvégig... „küzdeni, harcolni fogok, utolsó lehelletemig, jelszóm lesz: Dum spiro, certo.” (K. I.)

Isten azt akarja, hogy tökéletesek, szentek legyünk. Az életszentség *feladat*, melyet végre kell hajtani, *mű*, melyet meg kell valósítani. Ehhez *szent odaadás* és *erős lelki ragaszkodás* kell, mely tűzön-vízen keresztül keményen *kitart*; oly lelkület, mely minden mást semmibe vesz, szívesen elhagy, de *erre az egyre mindent rászán*. Az életet erre szánni nem sok! Az életszentség megéri. Ha ezt elértük, mindent megnyertünk, az örökéletben és a földön, magunkban és apostoli szempontból is. De ha ebben elmaradtunk, mit ér akkor bármi, ami mulandó?

Az életszentség útja: *küzdelem*. A küzdelemhez *elszántság* kell, mintegy *szent rögeszme*, mely *nem hagy nyugodni*, mely *napról-napra új harcba visz*, új *áldozatokra* készítet azért, ami az egyedüli érték: örök boldogságunk mértéke az égben és a lélekmentés nagy eszköze a földön. — *Szent elszántság, alázatosan erőszakoskodó ima, megfeszített, verejtékes törekvés* — ez az életszentség biztos útja. Véssük szívünkbe: „*Az igazi szeretet tettekben, izmaink erejével s arcunk verejtékével szerezhető meg.*” (K. I.)

Ó Jézusom, ki azt tanítottad, hogy „*aki kezét az ekére tévén hátranéz, nem alkalmas az Isten országára*”¹ s hogy „*a mennyek országa erőszakot szenved és az erőszakosak ragadják el azt*”² add meg nekem ezt a *teljes elszántságot* s ezt a *szent erőszakot*, mely szentjeidet s a keresztény élet hőseit jellemezte! Amen.

¹ Lk. 9, 62.

² Mt. 11, 12.

II. AZ ÉLET APRÓSÁGAIBAN

Isten nem kíván tőlünk hangos, feltűnő tetteket, melyek elkápráztatnának s az alázatos életszentségtől messze sodornának, hanem azt akarja, hogy *a mindennapok apróságaiban* legyünk eredményesek, szentek. *Az élet kicsiségeiben legyünk nagyok.* A világ szemében észrevétlenek, — Isten és az égiek előtt hősök, szentek lehetünk. Ez az élet megszentelésének módja: *csöndes, kitartó mindennapi küzdelem* a kis dolgokban való tökéletességért; gondolataink, szavaink, tetteink megszentelése sok kis áldozat által. „*Légy tökéletes! Hogyan? Mindennapi munkáiddal!*” (K. I.)

Kaszap Istvánról édesanyja ezt írja: „Kiskorában makacs, erőszakos, mérges gyermek volt.” E hibáit idejekorán leküzdötte, valósággal átalakult, szelíd, türelmes, engedelkeny lett. — Mint diák, egyidőben igen ellanyhult a tanulásban, már úgy látszott, nem tud felemelkedni soha. De szent elszántsággal imádkozni és küzdeni kezdett. „A

vakáció végeztével — írja — új, komolyabb tervekkel és kemény elhatározásokkal indulok neki az új év fárasztó versenyfutásának. Szűzanyám és Jézusom segítsenek, hogy küzdelmeimnek meglegyen a méltó jutalma.” (K. I.) Ettől kezdve „óriási akarattal és kitartással dolgozott” két éven át. S Isten külső sikerben is, de főképp jellemének kialakulásában fényesen megjutalmazta törekvését.

Amikor szerzetes lett, magas eszményei megvalósítására, mint a szentek, a mindennapi élet apróságaiiban vette fel a harcot. „Teljes erődből végezd és tartsd be a napirendet; ezzel lehet a szent, tökéletes.” — „Hogy mennyire jutottál a tökéletesség dolgában, könnyen meghatározható: hogyan végzed dolgaidat fáradtság, viszontagság idején? Ez a szentség fokmérője.” (K. I.) A fiatal novicius hősies, kérlelhete'len harcot indított hibái ellen s az erények gyakorlataért: „A részleges lelkiismeretvizsgálatot gyakorold a lehető legelszántabban, ha nem megy: jöjjön imád-

ság, korbács, önmegtágadás!” Mert „büntetés is kell!” (K. I.)

Ha fáradást, lanyhulást érzett, a feszületre tekintett s új erővel folytatta a harcot: *„Krisztus Király a vezér, te az ő katonája, küzdj bátran, egyforma buzgósággal.” (K. I.)*

Ez az *„egyforma buzgóság”* a gyakorlatban *folytonos újrakezdet* jelent. Eredményt csak az ér, kinek van ereje *újrakezdeni*, ha kell, sokszor is, napról-napra is, bukások, ellanyhulások után is csüggedetlen lelkierővel *újra felvenni a harcot!*

Ó Krisztus, ki a bátrak és hősök vezére, a szentek királya vagy, gyujtsd fel szívemben a te szentjeid töretlen harci kedvét, irtsd ki belőlem a gyáva megalkuvást s add, hogy örömem legyen a harcot — veled és érted — mindig újrakezdenem. Meg kell végre értenem Kaszap István szavát: *„Nem abban áll a szentség, ha nincs hibám, hanem, hogy nem alkuszom meg gyarlóságaimmal. Belenyugszom-e? Ha százszor elbukom, százszor felkelek és erős*

lélekkel folytatom a harcot.” Ezt adja meg nekem szent kegyelmed! Amen.

III. AZ AKARATERŐT KÉRNI KELL

Miért van az, hogy buzgó nekilendülésem után néha oly hamar megtorpanok, sőt visszacsúszom? Úgy érzem, egészen megfeszítem akaratomat s kevéssel később már nem találok magamban semmi, de semmi lelkierőt. — Ennek egyik oka az lehet, hogy már az első kis eredményeknél *megpihenek*, hogy megelégedetten, sőt *tetszelegve* szemléljem őket. Ilyenkor nem tagadom meg magamtól a „megérdemelt dicséretet”, s bensőmben, ha nem is mindjárt szentté, de legalább is „tiszteltreméltóvá” avatom magam. *Isten pedig*, hogy megóvjon e bolond hiúságtól, *ilyenkor kissé magamra hagy*. Képzelt tökéletességemről erre hamar leszállok, néha bizony szégyenletes hibákba is esem és fájdalommal tapasztalom akaratom gyengeségét, jellemem állhatatlanságát. — *Óvakodjunk a tetszelegéstől!* Legyen szabályunk: „*Ne tudja balkezed, mit cselekszik jobbke-*

zed.”¹ És mondjuk ilyenkor az Üdvözítő tanácsa szerint: *„Ha zontalan szolgálak vagyunk, ami köteles égünk volt, azt cselekedtük.”*²

A másik, talán még gyakoribb hiba, mely miatt nekilendülésemben oly sokszor kudarcot vallok, az: hogy *nem kérem* az akaraterőt *Istentől!* Nincs semmi a világon, amit annyira a magunkénak éreznénk, mint az akaratunkat. Azt hisszük, azt tesszük, amit akarunk. Nem mindig! Sokszor bevallhatnánk Szent Pállal: *„Nem cselek zem a jót, amelyet akarok: hanem amit nem akarok, a rosszat, azt teszem.”*³ De még ha azt is teszem, amit akarok, a lényeg nem ez, hanem hogy valóban *a jót akarjam*, amit tennem kell. Igaz, hogy akaratom az enyém, de az is igaz, hogy én magam teljesen Istentől függök, úgyhogy *semmi jót nem tehetek és nem is akarhatok nélküle.* Ne felejtsem: *„Az Isten az, aki bennetek az akarást*

¹ Mt. 6, 3.

² Lk. 17, 10.

³ Róm. 7, 19.

*és a véghezvitelt egyaránt műveli a jó-
akarát szerint.”*¹ Ezért kell minden jót
és elsősorban magának az akaratnak
szabad és erőteljes *jórahajást* a jó Is-
tentől *kérnem*.

Lehetséges, hogy bukásaimban úgy
elgyengülök, hogy a kísértésben mint-
egy *már akarni sem tudok*. De a szív
mélyéből *Jézus felé kiáltani*, azt még
tudok! S ezt kell tennem! Ha csak egy
röpimával is, de imádkoznom kell! Jé-
zusra tekintenem, mint a tehetetlen
inaszakadt, és ő nyomorúságomból
talpra fog állítani. „*Kérjétek és meg-
adatik nektek.*”²

És másrészt nem elég bármily erő-
sen is elhatároznom azt, amit akarok.
Kérnem kell azt, amit *akarok*! „*Petere*
id quod volo” — mondja Loyolai Szent
Ignác. *Könyörgő kéréssem és erős aka-
rásom oly szorosan kapcsolódjanak*
*egybe, mint az imóra kulcsolt kezek uj-
jai és így emelkedjenek az Ég felé!* Ha
ezt teszem, úgy biztosan Isten áldása

¹ Filipp 2, 13.

² Mt. 7, 7.

száll törekvéseimre. Ebben föltétlenül bízhatom, hiszen már akaratom belső jóramozdulása és imám első szava is Isten megelőző kegyelmének, szeretetének műve volt!

Kaszap István így tett s már szerzetbelépése első napjain bensőséges és alázatos imában kérte a szent energiát: *Ó Uram, mennyire örülök, hogy engem ily Társaságba vezettél, látom talárisos társaim nagy buzgóságát, jámbor vidámságát; Istenem, adj nekem energiát, hogy én is hasonló lehessek hozzájuk! Önts belém, Uram, energiát, de úgy, hogy az egész nap lobogjon bennem. Ezt az egyet kérem csak, Istenem, a többit az energia majd magával hozza. Tehát jelszó: energia.”* (K. I.)

S mikor sok belső nehézséget kellett fájdalmasan tapasztalnia, e megpróbáltatásban is az imában bízott és még nagyobb hévvel kérte az akaraterőt: *„Most félénk, hallgatag, kislelkű, kicsinyhitű, kételkedő, aggódo vagy; imádkozzál mindennap a Szentlélekhez erős hittel és át fogsz alakulni egészen! Ez*

azonban kemény, közreműködő munkát kíván, de ne csüggedj! Kezdd meg programmod megvalósítását triduummal (önmegtagadás, folytonos ima, könyörgések a mennyei Atyához, Krisztushoz, Szentlélekhez, Szűzanyához és pártfogóidhoz).” (K. I.)

A legnagyobb szenvedések tüzeiben égve és már a halálsejtelem súlyával a lelkén, Kaszap István szíve megint mély alázattal az Égre kiált, erőt, akaratot könyörögve a szenvedésre: *„Nyomorult vak és erőtlen inaszakadt féreg vagyok! Nyisd meg szemeimet, önts erőt inaimba, akaratomba! ... Ó Jézus, segíts!” (K. I.)*

IMA:

Ó Jézusom! Vezess el az akaraterő és a szent energia forrásához, a szent kereszt tövébe! Add, hogy én is, mint ifjú társad, Kaszap István reggelenként szent színed előtt leborulva, a te lán-goló Szíved felé nyujtsam üres, hideg, erőtlen szívemet. „Önts belém, Uram, energiát, de úgy, hogy egész nap lobogjon bennem!”

Mert mit is tehetnék, Jézusom, nélkülöd? Semmit, semmi jót. Valóban „nyomorult vak, inaszakadt féreg vagyok”, mindenek közt a legnyomorultabb, a legtehetetlenebb. Ezért szánt meg engem jószágos Szíved s ezért akarod, hogy kérjelek, hogy azután kéresemet királyi nagylelkűséggel, isteni szeretettel teljesítsd. Ó „nyisd meg szemeimet”, hogy belássam, az élet-szentség föltétele a szent elszántság és meg nem alkuvás, és „önts erőt akaratomba”, hogy ezt a szent harcot erős lélekkel mindig újra kezdjem, veled és érted, ki az öröklétben szentjeidnek, hőseidnek boldogsága és koronája vagy. Amen.

„Istenem, adj energiát!”

„Szűzanyám és Jézusom, segítsenek!”
Amen.

Ima Kaszap István boldoggáavatásáért...

Miatyánk, Üdvözlégy, Dicsőség.

Emlékezzél meg...

NEGYEDIK NAP

IMÁDSÁG

„Szomjúhozol? Ne elégedj meg földi üdítő étellel, itallal, vigasztalással, hanem menj Istenhez, Ő majd kielégít kegyelmének üdítő vizével, mely az élővizek forrása.“ (K. I.)

„Imádkozzál röviden, egyszerűen, bizalommal és önzetlenül.“ (K. I.)

I. A LELKIÉLET LÉLEKZETVÉTELE

A természetfeletti élet lélekzetvétele az ima. *E nélkül lelkileg nem élhetünk.* Ezt az igazságot meggyőződésünké kell tennünk, hogy így az imát nagyon jelentős, életbevágóan fontos ügyünknek tartsuk. Kaszap István följegyezte ennek teológiai alapját s ezen elgondolkozhatunk. „*Aquinói Szent Tamás mondja: amit az isteni Gondviselés öröktől fogva elhatározott, hogy az egyes embernek megad, azt a bekövetkezett időben csak az imádság által adja meg. Az isteni Gondviselés mindent teljesítendő föltételekhez és*

határozott törvényekhez szabott: a föld csak szorgalmas műveléssel marad termékeny... stb. Éppen így rendelkezett és elhatározta, hogy a lélek csak imádság által nyerheti meg a természetfeletti kegyelmeket és fölvilágosításokat. Azért mondja az, Üdvözítő: Kérjetelek és adni fognak nektek, keresetek és találtok, zörgessetek és megnyitnak nektek.”¹

Aki ezt belátta, nem habozik, hogy életébe bevezesse az imát s létrehozza e szent kapcsolatot Istennel. Boldog, akinek életét aranyfonálként szövö át az ima! Minden igazi ima, kegyelmi kapcsolat s így az isteni egyesülés kezdete és előkészítése.

De mindenki hamarosan megtapasztalja a *kezdet nehézségeit is*. Ezekkel Isten hűségünket, kitartásunkat teszi próbára, hogy neveljen minket s érdemeinket növelje. — „*A lélek ugyan kész, de a test erőtlen*”,² — elszórako-

¹ Mt. 7, 7.

² Mk. 14, 38.

zunk, nehéz Istenre gondolnunk. Bevallhatjuk, mint Kaszap István: *„Nem szoktam emelkedni... sok elmélkedésem rossz. Almosan végeztem. A reflexiók nem erélyesek. A közös imáknál nincs figyelem, a képzelet elkalandozik.”* (K. I.)

A szóbeli és elmélkedő imában egyaránt lesznek nehézségeink. Ez nem baj. A fő, hogy lankadás nélkül, mindig megújuló igyekvéssel törekedjünk a jó imára. — A szóbeli imánál igyekezzünk ezeket *„necsak szóval, hanem szellemmel végezni; egyes alkalmakkor (mikor jobban ráérünk, igen lassan mondva) a szavakat is átérteni.”* (K. I.) És hanyagságainkért szabjunk ki magunkra előre kis penitenciát, melyet azután könnyörtelenül be kell hajtanunk. *„A közös imáknál való figyelmetlenség büntetése: egy tized”* — ez volt Kaszap István ítélete.

Az *elmélkedő* imánál is a legfontosabb: ne nyugodjunk bele kényelmesen abba, hogy az ima nem megy és *ne mondjunk le soha a kitartó igyek-*

vésről! Különben az évek folyamán mérhetetlen kegyelmi kincseket veszítünk el, apostoli munkáink sem lesznek eléggé gyümölcsözők, a lanyhaságban Istennel szemben is elhidegülünk s így hivatásunkat is veszélyeztethetjük. *Bántson* minket, *fájjon* nekünk, ha nem jó az imánk! Akkor igyekezni fogunk. „*Bánt, hogy még mindig nem tudok elmélkedni.*” — „*Folyton figyelmetlenségbe, szórakozottságba esem. Ez így nem mehet tovább!*” — írja *Kaszap István*.

„*Az elmélkedésben kissé erőlködni kell.*” (K. I.) Aki igazán igyekszik s unalom, fáradtság ellenére is kitart és figyelmét, ha kell százszor is buzgón visszairányítja Istenre, attól *Isten nem tagadja meg az ima adományát*. S ez a legnagyobb kegyelmek egyike, hiszen a jó ima minden más kegyelemnek és apostoli eredménynek a forrása.

De mire igyekezzünk főképp? „*Imádságban fontos: magábavonulás, érzékek megfélemezése, test fölé emelkedés, külső-belső áhitat, összeszedettség.*” (K. I.)

Különösen a figyelmes, összeszedett Istenhez-emelkedettségre kell törekednünk mindenáron, hogy megtanuljunk beszélgetni Istennel, foglalkozni vele s az ő dolgaival.

A legszükségesebb azonban itt is a teljes elszántság, mellyel a lélek mintegy beleveti magát a küzdelembe s igyekszik, amennyire csak tud. „*A lanyhaságot nem tudod leküzdeni? Vedd a korbácsot és menekülj Jézus Szívéhez!*” (K. I.) Az ily lélek nem kényeskedik, hanem igazán áldozatra-kész: „*Mit bánom én, ha fáj a fejem? Ha nyitott szemmel imádkozom, nem tudok összeszedett lenni. Becsukott szemmel jól tudok imádkozni, de így meg fáj a fejem. Hát hadd fájjon! A szentek közül is soknak fáj és Krisztusnak is fáj sokkal jobban a töviskoszorútól.*” (K. I.)

Aki elszántan akar imádkozni, nem fog mindjárt az első kis lelki vigasznál megpihenni s az édesség élvezetében ellanyhulni, hanem *rendü'ellenül tovább törekszik* a mindig teljesebb figyelemre, a mind jobban Istenre írá-

nyult odaadó imára, — mert nem magát és saját vigasztalását, hanem Istent s az ő tökéletes dicséretét, szolgálatát keresi.

Ó Jézus, ki fárasztó napi munkáid után a hegyre mentél, hogy az éji csöndben Atyádhoz imádkozzál, taníts meg engem kitartóan, önzetlenül, igazán imádkozni! Amen.

II. LELKI SZÁRAZSÁG ÉS VIGASZTALÁS

Aki nagylelkűen megküzd az imáért, azt Isten csakhamar *lelki vigasztalásban* részesíti. A lélek ilyenkor eltelik fényvel, melegséggel, szeretettel, tisztánlátással, erőt, buzgóságot tapasztal, szinte lendül a jóra, áldozatrakész szent vágyak égetik és mindez nagyon boldoggá teszi.

A vigasztalásnál *óvakodni kell*, hogy az érezhető istenszeretet édességébe el ne vegyüljön az önszeretet, hiú tetszelgés és gőg mérge. A lélek ilyenkor könnyen a *lelki ingyencség* hibájába eshetik, mellyel élvezni akarja a szeretet gyönyöreit, ragaszkodik hozzájuk, a he-

lyett, hogy csak Istent keresné, csak őt szeretné egész akarattal, szíve minden vonzalmával. *B. de la Colombière* Kolos mondta: „*az ima sok értéke közül az érezhető vigasztalás az, mely Isten szemében a legcsekélyebb.*” Hálával kell fogadnunk, mert megerősít, de *ne ragaszkodjunk hozzá* és ne higgyük, hogy csak az az ima jó, melyben vigasztalást érzünk. Igen sokszor épp fordítva van.

A vigasztalást mindig alázattal kell fogadnunk. Jusson ilyenkor eszünkbe, hogy magunkban mily tehetetlenek, gyarlók vagyunk. „*Volt-e vigasztalás? Ha igen, fegyverkezz! Vizes elmélkedésekre gondolj!*” (K. I.)¹ Fegyverkezünk! Azaz legyünk a vigasz idején éberek, hogy el ne lanyhuljunk az öntetszelgésben, hanem ellenkezőleg megerősödve előkészüljünk az új nehézsé-

¹ Kaszap István szobatársai észrevették, hogy egy időben imáinál kis pohár hideg vizet tett az asztalkára, melynél térdelt s ha fáradtság és álmoság erőt vett rajta, ezzel dörzsölte szemeit, hogy figyelemre kényszerítse magát.

gekre. S minél nagyobb a vigasztalás, minél erősebb a buzgóság és a szeretet, melyet érzünk, annál mélyebben kell egész lelkünkkel az alázatban elmerülnünk. Lesznek — s talán már nemsokára — igen nehéz óráink is, de Isten mindig megsegíti az alázatosakat. Kaszap István tapasztalatból tudta: „*A nagy vigasztalás célja rendesen az, hogy valami nagy szenvedésre készítse elő.*” (K. I.)

Az imaélet legfőbb megpróbáltatása a *vigasztalanság*, vagy lelki szárazság. Oka gyakran saját *hanyagságunk*, pl. az előkészület hiánya. De a buzgó lelkeknél is beköszönt, s ilyenkor Isten célja, hogy a lelket *megedzze*, sok *titkos önzéstől*, élvezetvágytól, hiúságtól *megszabadítsa* és alkalmassá tegye a teljesebb kegyelmi egyesülésre. — A lelki szárazság különböző fokban léphet fel. Néha csak az unalom, kedvetlenség mutatkozik, máskor úgy érzi a lélek, mintha Isten elhagyta volna, szomorúság vesz erőt rajta, az imának elvész minden jó íze, helyébe homály, zavar,

unottság lép, mely nem egyszer a keserűségig, undorig fokozódhatik.

Ilyenkor is bízni kell és ki kell tartani. *A vigasztalanságban nem szabad lelkiéle'ünk rendjén változtatásokat, enyhítéseket tennünk*, mert ezek az elsötétülés órái, mikor nem látunk tisztán; hanem *hűen ki kell tartanunk mindabban, amit azelőtt a lelki világosság idején feltettünk magunkban*, vagy lelkiatyánk meghagyott. Tehát: bízni és kitartani! *„Vigasztalanságban ne légy kishitű és kókadt fej”, hanem maradj nyugodt és jól használd ki ezt az időt az érdemszerzésre.”* (K. I.) A lelki szárazság valóban az igazi nagy érdemszerzés ideje: használjuk fel jól, hiszen rendszerint úgysem tart soká.

És imádkozzunk! A szárazságban *szent erőszakot* kell tennünk magunkon, hogy legyőzzük kedvetlenségünket. *„A vigasztalanságban imádkozz a Szentlélek hét ajándékáért.”* (K. I.) Mondjuk el lassan, szinte szótagolva a *Veni Creator*-t, a *Veni Sancte*-t... és hívjuk a szeretet tüzes Lelkét! Vagy forduljunk az Üdvözítőhöz s amint

Ferrero Benigna Consolata nővér ajánlja: *hívjuk, szólongassuk* ilyenkor Jézusunkat különösen *gyengéd, alázatos, szerető szavakkal*.¹ Üdvözítőnk jóságos Szíve nem áll ellen a szeretet hívó szavának és hamarosan megvigasztal.

A vigasztalanság idején nem szabad reményünket vesztenünk, hiszen Isten *már most készíti* számunkra a boldogságot, melyben részesít, ha e nehéz órákban is bízunk és hűek vagyunk hozzá: „*Ma egész nap lelki elhagyatottságod volt. Este az elmélkedési pontoknál megjött a lelki vigasz. Hát érdemes volt elcsüggedni? Gomolygó felhők fellett örökké kék az ég.*” (K. I.)

Isten kimondhatatlan szeretete, melylyel mindent a mi javunkra intéz: ez az *örökké kék Ég*, melyben hinnünk kell akkor is, ha esetleg egy időre sötét fellegek tornyosulnak vagy nyirkos köd borul körülöttünk a tájra.

¹Ferrero Benigna Consolata: *Vademecum*. Ford. Dr. Dombi Márk O. Cist. (A legszebb lelki könyvek egyike!).

III. ISTEN KÖZELÉBEN

Az imádság Isten közelébe visz. Nincs ennél nagyobb boldogság itt a földön. Mi vonzódunk Istenhez, mert magának teremtett minket. — Szinte mindenkinek volt életében egy-egy perce, amikor valami belső lendülettel — talán valamely élmény hatása alatt, vagy megragadó táj szemléleténél — a gondolatvilág az Istenhez emelkedik s e perc szépsége és boldogsága akkor egészen eltölti a lelket.

„Meglátogattam jó öreg Vértes-hegységünket, — írja Kaszap István mint diák — el-elbarangoltam súrú tölgyeseiben, mohos sziklával telehintett szakadékaiban, hol minden a fölséges Alkotót dicséri.” Ilyenkor egy-egy percre meghalljuk a természet magasztaló énekét és szívünk együtt zengi vele Isten dicséretét.

Aki Istennek szenteli életét (s mindenki, aki megtanul igazán imádkozni), annak lassan *minden napja, minden*

tette ilyen Istenhez emelkedettség, dicséret, kérés, engesztelés, hála, örökös szeretetvallomás: *imádság* lesz. Az ily lélek körül *titokzatosan átalakul a világ*. Másképp lát, hall, gondolkozik, nem úgy, mint a „*földreszegzett tekintetű emberek*.” (K. I.) Istenért és az ő szent jelenlétében él. „*Ha lökéletes ak rsz lenni, járj mindig Isten jelenlétében, mindenben és mindenkiben Őt lásd, Benne gondolkodjál, beszélj és cselekedjél.*” (K. I.)

Ahol ily emberek élnek, ott az egész környezet sajtóságon *kedves, békés, vonzó* lesz. Ezt szeretik meg mindazok, akik a szerzetesházak imádságos csöndjét megismerik. „*Itt jóformán egész nap Isten előtt vagyunk, valósággal Benne élünk*” — írja Kaszap István a noviciátusból küldött első levelében. — S a kezdet küszködései után nemsokára már feljegyzi ezt is: „*Megtanultam helyesen imádkozni.*” Ennek így kellett lennie, mert Isten soha meg nem tagadja kegyelmét attól, aki minden tőle telhetőt megtesz.

Az imádkozó lélek szava: „*Szeretek Istenre gondolni*” (K. I.) — szeretek Isten közelében, jelenlétében lenni. — Kaszap István társai észrevették, mennyire ügyel a csendhallgatásra, hogy *összeszedettségben* őrizze meg lelkét Istennél. Az ily lelkét Isten szinte emeli az imában: „*Elmélkedjél gyakran Isten fölségéről, hogy tökéletesen szerethesd, imádhasd.*” (K. I.) A léleknek öröme, igazán lélekzetvétele lesz az ima. Kaszap Istvánról mondják társai, hogy többször a szabadidőben is elmélkedett. A lélek ekkor *mindent megtalál Istenben* és nem vágyik másra, csak órá. A kórházból is azt írja Kaszap Istvánról egyik betegtársa: „*sokat volt egyedül és imádkozott, a kápolnába járt...*”

Közben Isten kegyelme Kaszap Istvánt a *magasabb imamódok* felé vezette. Ezt nem hiú örömmel, hanem először okos tartózkodással fogadta. Bölcs szavai másokat is megóvhatnának az önámító képzelgéstől. „*Ne keress rendkívüli utakat az elmélke-*

désben! Csak haladj szépen a kipróbált, biztos ösvényeken. Ha annyi soknak jó volt, neked is jó lesz. Ha azután Isten úgy akarja, maga rávezet az elmélkedés más, tökéletesebb módjára. De te ezt magad ne keresd. Fő a jóföltétel és annak teljesítése.” (K. I.) — De azután alázattal követi a kegyelem útmutatását: „Ügylátszik, nekem a legmegfelelőbb a szemlélődés.” (K. I.)

Pár hónapi kitartó, önzetlen, kissé erőlködő imagyakorlat után ide jutott az, aki először nem tudott imádkozni és hideg vízzel dörzsölgette a szemét, hogy el ne aludjon! — És engem mire ínt az ő példája? — Ó Jézusom, add, hogy mint Kaszap István, én is megtanuljak imádkozni.

Szabályom legyen: *„Imádkozzál röviden, egyszerűen, bizalommal és önzetlenül.” (K. I.) Akár egy órát is eltölthetek „rövid” imában, ha csak néhány szívből jövő mondatot, röpimát mondok, de úgy, hogy lassan ismételve a lelkemet viszem belé!...*

IMA:

Tekintetem az én imádkozó példaképemet, a kedves *Kaszap Istvánt* keresi. Szinte látom, amint ifjú égi pártfogóm az örökkévalóságból rám tekint és mosolyogva biztat: „*Szomjúhozol? Ne elégedj meg földi üdítő étellel-itallal, vigasztalással, hanem menj Istenhez, Ő majd kielégít kegyelmének üdítő vizével, mely az élővizek forrása.*” (K. I.)

Hol találom a kegyelmet máshol, mint a te *Szivedben*, Jézusom, mely a kegyelmek forrása? És hogy olthatnám a szomjamat máskép, ha nem az imában, téged szemlélve, én isteni Szerelmem és beszélgetve veled, jószágos Mesterem?! — *Kaszap István* példája is erre biztat: *Tanulj meg imádkozni! Igyekezzél! Megéri.*

De mikor gyengeségem és hanyagságom annyira a földre vonz! Sokszor a balga kisgyermeknél is erőtlenebb, ügyetlenebb, — szórakozottabb vagyok. Kinek lenne fogyhatatlan türelme, hogy engem lépésről-lépésre vezessen,

gyámolítson, az ima ösvényein tipegni tanítson?

Feleletül *Kaszap István* felmutat az *égi Királynő* trónusához és vidám, gyermeki mosollyal biztat: „*Szeresd a te mennyei Anyukád! — Te nagyon szereted édesanyádat, vágyódsz is utána, — nézd, a Szűzanyában sokkal jószágosabb Édesanyát találsz! Csak szeresd és légy hozzá föltétlen bizalommal!*” — Igen, szeretlek és bízom benned én jószágos Édesanyám, Mária! Te a legszebb szemlélődéssel, a legbensőbb szívbeli imával kísérted végig Fiaid életét, — Te kérd számomra tőle az ima adományát, Te taníts meg engem imádkozni! Amen.

Ima Kaszap István boldoggáavatásáért...

Miatyánk, Üdvözlégy, Dicsőség...
Emlékezzél meg...

Ö T Ö D I K N A P

ÖNMEGTAGADÁS

„A gabonaszemnek el kell rothadnia, hogy termést hozzon; nekem mint Krisztusnak, meg kell a világ számára halnom, az önmegtágadásban fel kell emésztenöm, hogy bő termést hozzak az aratás Urának.“

(K. I.)

„Krisztus követésének útja: önmegtágadás.“ (K. I.)

I. AZ ÖNMEGTAGADÁS CÉLJA

Az önmegtágadás és lemondás nem öncél, hanem eszköz. *Néikülözhetetlen eszköz* mindazok számára, kik el akarják kerülni a bűnt, haladni akarnak az életszentség, az üdvösség útján. Az önmegtágadás és a lemondás célja, hogy helyreállítsa bennünk azt a *szent rendet*, melyet teremtő Istenünk kívánt az emberben látni.

Isten terve szerint a test felett uralkodják a lélek, a lélekben pedig Isten legyen minden, úgyhogy az egész ember, e rend által megszentelődve, Istené legyen és Isten éljen benne, vele. Amióta azonban *az ösbűn megzavarta ezt az isteni tervet*, azóta ennek megvalósítására, amíg csak élünk, *küzdelemmel, önmegtagadással* kell törekednünk.

„*Két ember küzd bennünk: az Isten szerinti és a természet szerinti.*” (K. I.)
 S e küzdelemben: „*Önmegtagadás nélkül nem mész semmire.*” „*Aldozat nélkül nincs lelki haladás, mert erőszakosak ragadják el Isten országát.*” (K. I.)

Ez az evangélium szava, ez a szentek tanítása. Az apostoli tökéletesség nagy nevelője, *Loyolai Szent Ignác* és a misztika egyházdoktora, *Keresztes Szent János* egyforma nyomatékkal hirdetik a folytonos önmegtagadás, a teljes lelki lemondás szükségét.” „*Szent Ignác atyánk szerint mindenki annyit halad előre, amennyit kivetkőzik önszeretetéből, haszonlesé-*

séből.” (K. I.) S ezért ajánlja annyira *Keresztes Szent János* a Kármelhegy Útján az életszentségre törekvő lelkeknek ezt a meredek ösvényt, ahol nincs „semmi, semmi, semmi”, hogy kivetközve élvezetvágyaikból s meghalva önakaratauknak, Istennel telhessenek el¹. Ahhoz, hogy a testen valóban úrrá legyen a lélek, az érzéseket kitartó, erős akarattal folytonosan le kell győzni, mindenben az önmehtagadást keresvén. Át kell haladni az *érzések éjtszakáján*, melynek homályában először csak elszürkül, elmosódik, majd a sötétben teljesen el is vész mindaz, ami a testi embert lázadásba és nyugtalanságba viszi a lélek föltétlen uralmával szemben. — S az, hogy a szentek lelke már itt a földön a misztikus átformáló egyesülésben betelhetett Istennel, ez is csak a teljes belső lemondás, kivetköz-

¹ Loyolai Szent Ignác és Keresztes Szent János lelki rendszerének mély és alapvető megegyezését már *Avilai Szent Teréz* is megállapítja. (L. Brou: *Ste. Thérèse et les Exercices*. Coll. de la Bibl. des Exerc. No. 61, 62.)

zés, az önszeretet végső megsemmisülése, a passzív tisztulás hallatlan szenvedései: *a lélek sötét éjtszakája* után lehetett. De a lelkiélet ily magaslataira hívni egyedül Istenen áll, s ilyesmire merészen vágyakozni inkább a hiúság, mint a szeretet jele lesz.

Azonban mindnyájunk számára alapvető gyakorlati igazság, hogy az erényes élethez *kell az önmehtagadás*. Minél erényesebb valakinek az élete, annál több önmehtagadás kamatozik benne. *„Folyton keresd az önmehtagadást, hadd gazdagodjék a lelked.”* (K. I.) Az életszentséghez pedig folytonos és teljes önmehtagadásra kell törekedni: *„Lehetőleg mindenben tagadd meg magad.”* (K. I.)

Ne húzódkodjunk tehát az önmehtagadástól, ne gondoljuk azt valami szükséges rossznak, hanem szeressük és legyen az önlegyőzés szent szenvedélyünk; legyen a lelkünk vágya: *„minél több önmehtagadás!”* (K. I.) — Ne féljünk: az önlegyőzés nem szomo-

rú, nem kínos: ez a lélek öröme lehet, ha buzgón és szeretetből végezzük. Viszont *Keresztes Szent János kimutatja*, mily károk érik azt, aki elmulasztja vágyainak mortifikálását: a lélek *szenved, megvakul, beszennyeződik és lanyha lesz*. Ez tesz azután sokakat szomorúvá és levertté. De aki szereti az önmegtagadást, erős és vidám marad.

Használjuk fel tehát e kitűnő, ügyes eszközt, e nagyszerű gyógyszert, melylyel minduntalan helyreállíthatjuk a bűntől megzavart rendet: *a test ura a lélek, a lélek pedig és vele egész mi voltom Istené*.

Igy akarod Istenem. Így legyen! Amen.

II. A KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖNMEGTAGADÁS

E kettő egészen szoros kapcsolatban van. Belsőnek azt az önmegtagadást nevezzük, mely *inkább a lélek* rossz hajlamainak legyőzésében áll és külsőnek azt, mellyel a *test és érzékei* felett lesz úrrá a lélek.

„*Első a belső önmegtagadás: ezt mindig; másodsor a külső: ezt amint*

hely és idő engedi.” (K. I.)¹ A külső önmegtagadásban elsősorban fontos, hogy *legyen*. Minden idő és hely ad erre valami módot. S ha valaki pl. betegség miatt nem bír el semmi testi fenyegetést, bűjtöt, *úgy legalább vágyódjék* erre. Mert ha minderről könnyedén, sőt kényelmes örömmel lemond, úgy félő, hamarosan elveszti az önmegtagadás lelkületét s vele a belső önmegtagadás nélkülözhetetlen gyakorlatát s így egész lelkiélete megrokkban.

Az önlegyőzéshez bizonyos vidám és okos hősiesség kell. *„Szabály legyen: külső önmegtagadás fájdalmat minél inkább okozzon, csak kárt ne; mert a tested nem a tied: tartozol vele Istennek s a Társaságnak” (K. I.)* — azaz Isten-rendelte életfeladataidnak.

Önmegtagadásainkra válasszuk elsősorban azt a területet, hol legnagyobb számunkra a bűnveszély. A külső önmegtagadás terjedjen ki minden érzékünkre: szemünk, fülünk, ínyünk ré-

¹ Kitűnő irányelveket ad *P. Csávossy Elemér* kis könyve, a *Szent Ignác-kilenced.*

szesüljön benne egyaránt. *„Lehetőleg mindenben tagadd meg magad.”* (K. I.) Kitűnő gyakorlat az önlegyőzés az *étkezésben*. Aki e pontban engedékeny magával szemben, aki falánk vagy törkos, nem igen juthat előre. Legyen nekünk is elvünk: *„Étkezésben állandó mérték meghatározása és föltétlen betartása s naponkint legalább egyszeri önmegtágadás.”* (K. I.)

Kaszap Istvánt buzgósága még tovább vezette: *„Étkezésben mindig a silányabbat választom.”* — *„Penitenciából sohase fűszerezsz ételt!”* — *„Vizet csak étkezés után iszom.”* Később még tovább akar menni: *„Föltétel: Minden második nap fokozottabban gyakorlom az étkezésben az önmegtágadást”*, ennek teljesítésére azonban nem kapott engedélyt.

A kis *korbács* és a *vezeklő öv* sem volt ismeretlen Kaszap István előtt. Az elpuhult, világias emberek ezt nem fogják fel, de az Istent szerető lélek tudja, mit miért tesz és megérti a szentek példáját. Ismerünk világiakat, kik *Szalézi Szent Ferenc* számukra írt tanácsát

követve, használják ez eszközöket. Miért lenne hát csodálatos, ha papok, szerzetesek vágyódnak a kissé bátrabb testi önelgyőzésre?

A *belső* önmegtagadás által le kell győznünk lelkünkben mindazt, ami Isten kegyelmének ellenállhatna. Ezért kell kimondanunk: „*Az önszeretet, önakarát és haszonlesés ellen küzdelem.*” (K. I.) Ez az a *belső* harc, melyben „*két ember küzd bennünk: az Isten szerinti és a természet szerinti.*” (K. I.)

E harcban az Istennek szentelt lelket legfőképpen *az engedelmeőség* viszi előre. Ez „*legyen: friss, prompt, vidám.*” (K. I.) Nem csekély önelgyőzés engedelmeskedni a csekélységekben is és „*minden csengetésnél az engedelmességre gondolni, mintha Jézus Krisztus vezényelne, ill. parancsolna.*” (K. I.) Kaszap István átvitte ezt az engedelmességet a tetteiből — amint *Szent Ignác* sürgeti — az *akarataba* és a *gondolatvilágába* is. Ez az, ami *Keresztes Szent János* szerint felér a szentek extázisával, mert „aki engedelmes-

kedik, akaratát megtagadja, hogy Istenét tegye, s ezáltal kibontakozik magából és Istenbe merül. És lényegileg a misztikus elragadtatás is csak ez”, — mondja a szent egyházianító.

Kaszap Istvántól Isten élete vége felé nehéz áldozatokat követelt, melyeknek súlya alatt vergődött, haldoklott a lelke. De mindent elfogadott Isten kezéből s e napokban írta szerzetesi naplója e gyönyörű zárósort, a jezsuita lélek legszebb vallomását: „*Mily jó annak, ki az engedelmesség tökéletes áldozatát meghozza Istennek.*” (K. I.)

Kaszap István lelki jegyzetei mutatják, hogy a belső önlegyőzést főképp az *alázat* és a testvéri szeretet alapvető erényeiben gyakorolta. — „*Könnyebben legyőzöd az önszeretetedet, ha mélyen lenézed és megveted magad.*” (K. I.) Majd fölteszi, ha megbántják: „*rögtön magadat dorgáld alávalóságod, ügyetlenséged, semmisséged miatt, mely okot adott erre és bőségesen megérdemel különb sértéseket is.*” (K. I.) A rejtett belső gőg ez erélyes legyőzése a lélek-

nek azután felsőbbrendű nyugalmat ad: „*A béke abban van, ha magadat semmibe sem veszed.*” (K. I.)

A *testvéri szeretet* gyakorlásában is sok értékes alkalom nyílik a belső önmegtagadásra. Kaszap István szeretet-programmja ez volt: „*Testvéri szeretetet gyakorolni. Béketűrés, türelem, szelídség: inkább más akaratát tenni, mindenki másban Krisztust nézni, előzenység, másokról csak jót mondani, vidámság mindig.*” (K. I.) Ennek megvalósítása kitartó, elszánt harcot jelent és szinte makacs célra-törekvést a folytonos önlegyőzés útján: „*Nem nyughatol addig, míg mindenkit igazán nem szeretsz; ezért másról mindig csak jót mondj és gondolj. Ne riadj vissza az áldozatoktól sem testvéreidért és ezek az áldozatok legyenek állandók, ne csak hangulatok eredményei. Krisztus életét adta barátaiért.*” (K. I.)

Krisztus példája, az ő kegyelme a nagy erőforrás. Amikor testben-léleken megtagadjuk magunkat, mi is az életünket, — a mi bűnre hajló termé-

szetes életünket hozzuk *aprónkint áldozatul* Istennek. Ne riadjunk vissza ez áldozatoktól! Ez az igazán szabad és boldog élet titka. Mert amily mértékben meghalunk magunknak az önmegtagadásban, oly mértékben éli majd bennünk Isten az ő isteni életét.

III. AZ ÖNMEGTAGADÁS JUTALMA

„*Légy következetesen hű Krisztus Királyodhoz önmegtagadásaidban, mértékletességben s főleg dolgaid lelkiismeretes végzésében. Ha nagyon fáradt vagy, gondold meg, ilyenkor nagy az érdeme a lélek test fölé emelkedésének. Ez lehetséges, csak lelkierő kell hozzá.*” (K. I.)

Az önmegtagadás és vezeklés legfőbb jutalma a *nagy érdem*, melyet nekünk szerez, mely képessé tesz arra, hogy Istent jobban szeressük s így növeli örökkévaló boldogságunkat. *Alkantarai Szent Péter* halála után tündöklő égi fényben jelent meg lelki leányának, *Avilai Szent Teréznek*: „*Ó boldog vezeklés, — szólott — mely nekem ily*

nagy dicsőséget szerzett!” — Eljön a nap, amikor majd mi is így kiálthatunk: ó boldog önmehtagadás, lemondás, vezeklés, melyek nekem ily érdemkincseket, ily boldogságot szereztek!

Ezért: „*Folyton keresd az önmehtagadást, hadd gazdagodjék a lelked.*” (K. I.)

Az önlegyőzéssel járó *kis fáradalom*, a *lemondás* csekély fájdalma *e' múlik* azzal a röpke pillanattal, melyben meghoztuk az áldozatot. Egy perc múlva már nem érezzük. De *az, hogy legyőztük magunkat*, hogy vezekeltünk, áldozatot hoztunk Istennek, ez *soha el nem múlik*, ennek örömét örökké élvezni fogjuk.

Az önmehtagadás másik jutalma a *lélek uralma* a test felett. Ez az a szent és igazán boldog szabadság, melyet a test dédelgetői nem ismernek, mely annyira előreviszi a lelket az imában és az apostoli tevékenységben. A léleknek ez az uralma az önmehtagott embernek egész külsején, mo-

dorának szerénységén, mozdulatainak egyszerűségén, viselkedésének összedettségén megnyilvánul. — Kaszap István mindig, még élete vége felé, a nagy testi szenvedések közt is, törekedett erre: *„Test fölé emelkedés, — írja — vagyis úgy mozogjak, dolgozzak, mintha nem is volna testem.”* (K. I.)

Nagy előnye az önmegtagadásnak, hogy *fejleszti a lélek erőt*. Így képessé lesz a lélek, hogy esetleg Isten szent tervei szerint elviselje azokat a nagy szenvedéseket is, melyek révén a kegyelem az Istennel való legbensőbb egyesülést eszközli.

Az ily lelkek bizonyos derűs megvetéssel viseltetnek testük fájdalmaival szemben. Az ars-i plébános, *Vianney Szent János* csak „hullá”-jának, vagy a „régí Ádám”-nak nevezte testét, melyet vezekléseiben szinte eléggő áldozattá tett. *Kaszap István* pedig halálos betegsége hallatlan testi kínjai közt így szólt: *„Testemnek halálom után 50 évvel igazán mindegy lesz, hogy most mennyit szenved.”* (K. I.)

Az ily lélek bátran néz a szenvedéssel, a halállal szembe... *Kaszap István*, amikor megtudta, mily halálveszélyben van, első kórházbaszállításakor, a mentőautóból mosolyogva intett búcsút. „*Ez a mosoly — írja egyik ápolója — igen meghatott. Azt gondoltam, így néz egy jezsuita szembe a halállal.*” Azután hosszú heteken át hősiiesen tűrte a legkínosabb kötözéseket, a testét egészen elborító sebek feltépését, tisztítását. Csak egyszer vallotta be, mikor kérdezték, hogy az bizony „ *pogány dolog*”.

Az önmegtagadott lélek azért nem irtózik a szenvedéstől, mert már megtanulta *sok kis áldozatban szeretni* Istent. Kaszap István, a volt erős tornász-bajnok, mikor teljesen letörve már járni is alig tud, ezt jegyzi föl: „*Természet szerint szeretem az egészséget, természetfölötti szerint szeretem az Istent.*” (K. I.)

Mi ad a léleknek az önmegtagadás és a szenvedés útján erőt? *Krisztus kegyelme az ima által.* Jézus élete példája, melyre sokat kell gondolnunk,

melyet gyakran kell imában szemlélünk. A megtestesüléstől haláláig, egész élete a lemondás, a szenvedés útja volt. De ez az út a dicső feltámadás és a boldog örök élet útja is. Ezért *„mindig hordozzuk testünkön Jézus halálát, hogy Jézus élete is nyilvánvaló legyen testünkön”*.¹

IMA:

Ó Jézusom, add, hogy világosan megértsem az önmegtágadás szent célját s hogy megszeressem az isteni elgondolást: *a test ura a lélek, a lélek pedig s vele egész mivoltom Istené*. Add, Jézusom, hogy *mint Kaszap István*, én se riadjak vissza az áldozatoktól, melyeknek oly nagy az értéke. Hiszen, ha a tied, ha a te apostolod, ha a köröttem zúgó hitehagyott világban igazán keresztény akarok lenni, úgy nekem is, mint az első századok hitvallóinak, vértanúinak, *„meg kell a világ számára halnom, az önmegtágadásban fel kell*

¹ 2. Kor. 4, 10.

emésztődnöm, hogy bő termést hozzak az aratás Urának". (K. I.)

Ó Jézusom, üzze el kegyelmed gyávaságomat, *Szived tüzes szeretete* eméssze el természetem gyengeségét. Add, hogy vidám szeretettel járjam nyomodban az önlegyőzés és a lemondás útját mindaddig, míg bennem is megvalósul apostolod szava: „*Krisztussal együtt keresztre szegeztettem, élek, pedig már nem én, hanem Krisztus él bennem.*”¹

Ima Kaszap István boldoggáavatásáért...

Miatyánk, Üdvözlégy, Dicsőség...
Emlékezzél meg...

¹ Gal. 2, 20.

H A T O D I K N A P

A SZERETET SZENTSÉGE

„Valaki imádkozik értem, helyet-
tem és velem, valaki él, szeret és
vár engem a Tabernákulumban.“

(K. I.)

„A Tabernákulum a szentek min-
dene volt és nekem?“ (K. I.)

I. ÉLETÜNK NAPJA

Az Oltáriszentség *vallásunk közép-
pontja*, természetfeletti életünk kegyel-
mi forrása. — Az Eucharisztia *a sze-
retet szentsége*. A szeretet adni akar,
a szeretet egyesülni akar. Az Oltári-
szentség volt *Jézus szeretetének legna-
gyobb adománya*, mert magát adta vég-
ső, teljes átadásban. Étkül adja *testét,*
vérét s vele emberi szent *lelkét,* föl-
séges *istenségét,* hiánytalan önmagát,
hogy így táplálékként újra és újra a
legszorosabban egyesülhessen velünk.
Mily mélysége ez a szeretetnek!

Az Oltáriszentség áll üdvösségtörténetünk középpontjában. Jézus „tudván, hogy mindent kezébe adott neki az Atya és hogy az Istentől jött ki és az Istenhez megyen”,¹ szerezte az utolsó vacsora szent szertartásai közt az Eucharisziát.

„Tudván, hogy az Istentől jött ki és az Istenhez megyen”, az Istentől jövés és Istenhez menés, mint két végtelenbe nyúló irányvonal jelzi Jézus egész megváltói művét. S ennek gyújtópontjában az Eucharisztia tündököl. Az alászálló és felemelő, a mindkét irányban végletekig menő isteni szeretetnek „véglete”, sorsunk isteni fordulópontja az Oltáriszentség.

Jézus „az Istentől jött ki”: megtestesülés, szegénység, szenvedés — az örök isteni Ige leereszkedő szeretetének mily fokai, mily szakadécai ezek! De még ez sem elég! Szeretete oly leereszkedésre készíti, aminőre ember nem is képes: táplálékunk akart lenni! Ha már a megtestesülésben „kiürest-

¹ Ján. 13, 3.

lette önmagát”,¹ isteni Fölségét, — mit tett itt?! A kenyér színébe rejtezett, szinte megsemmisült a szeretetben, csakhogy egészen nekünk adhassa magát. Mily titka ez a magát adó, a vég-sőkig menő szeretetnek! Ennek vég-pontja az Eucharisztia.

És az eucharisztikus teljes önátadás után Jézus megindul velünk együtt föl-felé az Istenhez. „...és ez Istenhez megyen...” A fölemelő szeretet útja ez. *Titkos kegyelmi hatás*, mely az *isteni egyesülést* munkálja bennünk. *Elizeus próféta* a holt gyermek testére feküdt és száját szájára, szemét szemére, kezét kezére téve teste melegével ébresztette életre.² Jézus még szorosabban a mienk lesz: testével és egész valójával belénk száll és táplál minket, hogy értelmünk felszívja az ő gondolkozását, akaratunk egy legyen az övével, testünk testéből táplálkoz-zék, lelkünk megszentelődjék az ő kegyelméből, *szivünk az ő Szívéből* me-

¹ Filipp. 2, 7.

² IV. kir. 33.

rítsen erőt, lángoló szeretetet, — egész életünk az ő isteni élete legyen bennünk.

Igy munkálja bennünk az Eucharisztia az örök isteni egyesülést, melynek nemcsak eszköze és képe, hanem valóban igazi kezdete is. Jézus „*az Istenhez megyen*” s az Oltáriszentségben belénk száll és egyesül velünk, hogy *magával vihessen* és istenítsen minket. Mily titka ez a végletekig menő fel-emelő szeretetnek! Ennek kiindulópontja az Eucharisztia.

A természetfölötti élet *erőforrása* is az Oltáriszentség. — A földön a napsugár hívja életre és fejleszti a növényzetet, terményeket. Az ember pedig, amint él és dolgozik, minden mozdulatával, minden szívdobbanásával energiát és kalóriát veszít. De megújítja erőit a föld terményeivel, melyeket a napsugár nevel. Úgyhogy elmondhatjuk: *minden lélekzetvételünk, minden mozdulatunk egy kicsi fényes napsugarat emésztett el.*

Még inkább így van ez a természetfölötti életben: minden jó gondolatunk,

vágyunk, szeretetünk, minden jó tettünk, imánk, minden vezeklésünk, érdemünk, apostolkodásunk, lelkiéletünk minden mozdulása az *eucharisztikus Nap* kifogyhatatlan kegyelemsugárzásából való.

„Mily fölséges az Oltáriszentség! Onnan árad ki minden erő, buzgóság, önfeláldozás, vértanúság.” (K. I.)

A vértanúk ereje, szűzek tisztasága, hitvallók állhatatossága, egyházatyák bölcsesége, megtérők bánata, hithirdetők buzgósága, a szentek minden szeretete: mindez az Eucharishtiából, a szeretet nagy Titkából sugárzik a lelkekbe. — Az Oltáriszentség nagy, odaadó tisztelete, szenvedélyes szeretete minden korban szenteket nevelt, s viszont a szentek is mind egész szívükből szerették, imádták e Szentséget. *„Szeresd, imádd, tanulmányozd, hogy mint a szenteknek, neked is mindened legyen.”* (K. I.)

Az Eucharishtiából él az Egyház, általa és miatta áll fenn minden viharban az idők végezetéig. Az Oltáriszentség, a kicsiny fehér Ostya: ez az isteni

szeretetek végtelen ereje, mely miatt a pokol kapui nem vehetnek erőt rajta.

Új bálványok és pokoli istengyűlölet nevében dúl a világon a népek szörnyű harca. De nekünk tudnunk kell, hogy *az egyedül igaz Istent imádó, az Eucharishtiában élő Jézusnak szívében hódoló nemzeteknek* Isten végül is fényes győzelmet ad minden ellenségük felett. Az Eucharishtiát külső fénnel, de szíve szeretetével is megdicsőítő nemzetre a megpróbáltatás óráiban Isten szent ereje és gondviselő áldása száll!

II. „VELETEK VAGYOK MINDENNAP ...”

Az Oltáriszentség elsősorban lelkünk isteni tápláléka, de csodás kegyelmi forrás úgy is, mint Isten szent *jelenléte* köztünk.

Hinnünk kell e szent jelenlétet Jézus isteni szavára: „*Ez az én testem.*”¹

Hiszem, amit hinni Isten Fia szab:
Igédnél, Igazság, mi van igazabb?²

¹ Mt. 26, 26.

² Aquinói Szent Tamás: Adoro te...

Hinnünk kell az Egyház kezdettől való, szüntelen, ünnepélyes tanítására.

Legyen ez a hit lelkünkben élő hatóerő. Gondoljunk gyakran e szent jelenlétre:

„Valaki imádkozik értem, helyettem s velem, valaki él, szeret és vár engem a Tabernákulumban.” (K. I.)

„Él . . .” Az Oltáriszentség nemcsak emlék, jelkép vagy eszme, hanem *maga az élő Jézus*. A szeretet e csodás titkában *ugyanaz* a Jézus él köztünk, ki Betlehemben született, Názáretben nevelkedett, tanított, gyógyított, apostolokat választott, Egyházat alapított, ki az ujjongó pálmavasárnapon Jeruzsálembe bevonult, kit ellenségei a halálba vittek, ki meghalt értünk a kereszten, feltámadott s a mennybe ment. *Ugyanaz a Jézus* éli itt ugyanazt a dicsőséges, halhatatlan életét, mely a mennyben osztályrésze az Atya jobbján.

„*Valaki él . . .*” az Oltáriszentség külszinébe rejtve és ez a valaki Jézus, az én Üdvözítőm!

Mennyi mondanivalóm lehet hozzá, ha elbeszélem neki ügyeim, bajaim, terveim!... Ha róla, az ő életéről, szeretteiről: Édesanyjáról, nevelőatyjáról, szentjeiről, a bűnösökről és a szegényekről szólok hozzá... Ha beszélek neki a lelkek sorsáról, az Egyház ügyeiről... Ha elpanaszolom neki a Szentatya gondjait, a lelkek veszélyeit, a misszionáriusok fáradalmait. Ha megvigasztalom Szívét a mi hidegségünkért és ellenségei lángoló gyűlöletéért!...

De mindezt egyszerűen, röviden a *szívünk szaván* kell elmondanunk. *S oly élő hittel, mintha magam előtt lát-nám* Jézust. Nem látom őt, amint a jerikói két vak sem látta, míg meg nem nyitotta szemeiket. De hiszek i-teni szavának s így *tudom*, hogy az Oltáriszentségben ott van s szeretettel figyel rám, és ez nekem elég. Jó gondolatok szelíd sugallásával *felel is nekem*. Fe-léje emelem tehát arcomat és szívemet, beszélgetek vele, mint a vakok, kiket jelenléte annyira boldogított. És tudom azt is, hogy eljön a nap, amikor az

örök élet fényére nyitja meg szemem és akkor fátyol nélkül szemlélhetem majd isteni arcát.

„*Szeret...*” Az Oltáriszentségben élő Jézus nem közömbös irántam. Elfelejt-hetné-e, hogy meghalt értem? Jézus engem olthatatlan szeretettel, halálosan szeret. Méltatlanságom, hálátlanságaim sem fordítják el tőlem. Ha ilyenkor kissé szomorúan tekint is reám, fájdalmas szeretete is olthatatlan, végtelen, isteni szeretet.

A kereszten nemcsak vágyó ölelésre tárta karjait, de kezein, lábain sebeket nyitott a szeretet, hogy kiömlő vérével átölelje a földet. A Szíve nemcsak hogy mindhalálíg értem dobogott, de keblét is megnyitotta a szeretet, hogy *magába szent Szíve belsejébe* zárjon. Van-e szeretet, mely Jézuséhoz lenne hasonló? A szent sebek, mily lángoló ékesszólással hirdetik Jézus szeretetét! S az Oltáriszentségben ugyanaz a Jézus tárja felénk tündöklő sebeit, hogy éltesse, tápláljon s hogy sebeit, mint a szeretet élő forrásait megittassanak, magukba

zárjanak! Hitemben látnom kell őt: karjai most is kitérve, Szíve megnyitva s most is örök, fogyhatatlan, halálos szeretettel szeret.

Erre kell gondolnom, ha az Oltári-szentség előtt vagyok és meg kell *értene-
nem, imádnom és szeretnem* kell a Szeretetet!

„*Vár engem...*” Mint a kereszten, itt is azt mondja: „Szomjúhozom...”¹ Az Istenünk szomjúsága ez! A végtelen szeretet epesztő, kielégületlen szeretet-szomja. — S ha meglátogatom a szentségi Jézust, ha áldozni megyek, oly bensőséges szeretettel mondja: „*Vágyva-vágytam...*”² hogy eljöjj! Vártalak. Ó, mennyire vártalak! Nézd, itt élek, csakhogy veled lehessenek! Az Eucharisziát a szeretet titkának nevezik s ez igaz.

De lásd, Szívemben *más titkot* is hordozok, mely fájdalmasan epeszt. *A meg nem értett, meg nem becsült, nem*

¹ Ján. 19, 28.

² Lk. 22, 15.

viszonzott szeretet szomorú titka ez! Vágyva-vágyom a szeretetre! Nincs e földön szerelmes, ki oly epedve, vágyva várna, mint én várom szeretteimet... téged! De a világ és még választottjaim is oly hidegek! — *Legalább te* jöjj és vigasztald meg viszontszeretettel elfelejtett, szerető Szívemet!¹

Igy vár rám Jézus az Oltáriszentségben. „*Ha lanyha, hideg kezdesz lenni, rögtön róla elméledjél!*” (K. I.) És „*ha elmész Isten háza előtt, ha sietős is utad, nézz be és üdvözd a te Uradat, Istenedet.*” (K. I.) — Nehéz a lelkem? nem megy az ima? Nem baj! Hiszen „*valaki imádkozik érted, helyetted és velem...*” (K. I.) s ez a valaki: Jézus! Felébresztem hitem az Oltáriszentség előtt s akkor vele igyekszem, vele együtt gyakorlom imámat. „*Kisértéseidben, vigasztalanságaidban gondold meg: Jézus érted és veled imádkozik a tabernákulumban.*” (K. I.)

¹ L. az Úr Jézus szavait Alacoque Szent Margithoz. (Zsámár: Ime a Szív!)

S minél nehezebb lesz életünk keresztje, annál inkább kell az Eucharisztia közelében élnünk. Amikor Kaszap István testét már úgy elborították a sebek, hogy térdelni és ülni sem tudott, a kápolnába azért elment: az ajtó mellett állott szerényen; egyenes testtartása, összeszedett nyugalma, lehányt tekintete mutatta, mily bensőséggel és szeretettel hódol szíve Királyának, az Oltáriszentségben élő Jézusnak.

Ó Jézusom, taníts meg engem is szentséglátogatásaimkor úgy beszélgetni veled, amint az Szívednek igazán kedves. De ha üresnek érzem is a szívem és a gondolataim máris szerteszét akarnak kalandozni, nemde, akkor még mindig felébreszthetem előtted a *hit, remény és szeretet* érzelmeit és elmélyedhetek e legértékesebb, isteni erények gyakorlatában?

Igen, Jézusom, engedd, hogy a saját szavaimmal gyakran elmondjam neked a tabernákulum előtt, hogy *hiszem* szent jelenlétedet az Eucharisztiaiban. A szeretet e Titka előtt olyan vagyok,

mint a vak, ki nem lát, de isteni hangodat 2000 év távlatából is meghallja: „*Ez az én testem... Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre*”¹ és hisz. S mint az evangéliumban olvasom, én is szeretnék „könnyeket hullatva” felkiáltani: „*Hiszek, Uram! segíts az én hitetlenségemen.*”²

És *reményelek* benned, teljes gyermeki bizalommal eléd helyezem az ol-tárra minden ügyemet, minden szándékomat. Reményeim alapja nem bennem, hanem csak tebenned, *egyedül. a te jóságodban* van, Jézusom! S ezért reményemet nem szegik sem sikertelenségeim, sem csalódásaim, de még hanyagságom és hűtlenségeim tudata sem, mert mindez nem kisebbíti jóságodat, Jézusom. Rád hagyatkozom, te tudod, hol, mikor és hogyan hallgatsz meg. Reményem erős, biztos, mert te vagy az én reményem, isteni jóság, Jézus szerető Szíve.

¹ Lk. 22, 19.

² Mk. 9, 23.

És *szeretlek*, Uram, mert végtelenül jó, szép, tökéletes és minden szeretetre méltó vagy! De add, hogy még jobban szeresselek, teljes szívvel, úgy, amint a te szentjeid szerettek és e célból tégy velem, amit csak akarsz.

Azután a szeretetből fakadó *bánatot* indítok, megköszönöm, hogy életedet adtad értem, bűnösért s végül megval-
lom, mennyire *vágyom* én is utánad, az égi haza boldogsága, Szíved szeretete után és az Oltáriszentség előtt leborul-
va mondom:

Jézus, kit titokban fedve látlak itt,
Mikor lesz, hogy szomjas vágyam jóllakik,
Hogy majd fátyol nélkül nézve arcodat
Leljem szent fényedben boldogságomat?¹

III. „ÉGBŐL SZÁLLOTT MENNYEI KENYÉR!”

„Ó égből szállott mennyei kenyér,
hogy lehet, hogy én oly gyakran oly
lanyha, annyira közömbös vagyok irán-
tad?! Csakis onnan, hogy nem gondolok

¹Aquinói Szent Tamás: Adoro te...

gyakran Rád, utánad vágyakozva s hön óhajtvá Téged; — és nem értem, nem elmélkedem elég sokat Isten végtelen jóságán, hogy az ő szent Fiának testét adja nekünk, emberi férgeknek eledeleül, hogy életünk legyen!” (K. I.)

Az Úr Jézus azzal, hogy eucharisztikus életét a kenyér színe alá rejti, jelzi, hogy táplálékunk akar lenni. „Az én testem bizonynal étel.”¹ Az étkezéssel az ember időről-időre megújítja erőit: fenntartja életét.

A szentáldozásban Krisztus teste titokzatos kegyelmi módon az örök életre táplál minket. Ha valahol egyszer oly étket vagy gyógyszert adnának, mely megóv a haláltól, az emberek beláthatatlan tömegekben törnék magukat arra a helyre, nem kímélnének semmi pénzt, fáradságot, minden áldozatot meghoznának, minden feltételt elfogadnának, csak hogy azt a halált elűző ételt ehessék. S mindezt miért? Csak hogy a munkával, bajjal, szenvedéssel terhes földi életben maradhassanak. De íme:

¹ Jn. 6, 56.

Jézus ennél sokkal nagyobb, boldogítóbb csodát váltott valóra s most Isten „*az ő szent Fiának testét adja nekünk eledelül, hogy örök életünk legyen.*” (K. I.) Erre az örök, égi életre, melynek boldogsága minden emberi vágyat és elképzelést meghalad, erre táplál minket az Oltáriszentség. S ezért minden egyes szentáldozás értéke végtelen, mert az örök életre nevel.

Minden egyes *szentáldozás hatása*, hogy növeli bennünk a megszentelő kegyelmet, mely az örök életnek nemcsak záloga és mértéke, de már *kezdeté is* bennünk, amint a mag kezdete a fának, a bimbó a virágnak. Azonkívül a szentáldozás *kegyelmeket ad*, hogy szentül éljünk, gyengíti bennünk a bűnös szenvedélyeket, buzgósággal és lelki örömmel tölt el. A test számára a szentáldozás a *dicső feltámadás záloga* és — (bár ez nem hittétel, de mégis jó okok alapján áhitattal hihető) a szentáldozás révén még a gyenge és beteg szervezetűek is megkapják a szükséges *testi erőt* munkáik jó végzé-

sére, vagy szenvedéseik méltó elviselésére.

Kaszap István fájdalmas betegségében s tudva, hogy halálveszélyben van, csodálatos bátran várta az operáció új nagy szenvedéseit. Lelkiatyjának bevallotta aznap délután: *„Nagy segítségemre volt a reggeli szentáldozás, ennek tulajdonítom, hogy oly nyugodtan mentem operációra.”*

Az áldozás említett hatásai *magának Jézus szentséges testének vételével* mennek végbe mindazoknál, kik kegyelem állapotában áldoznak. De az áldozó *személyes buzgósága*, az előkészület és hálaadás imája *növeli e kegyelmi hatásokat*. S a mellett a buzgó szeretettel végzett szentáldozás csökkenti a tisztítóhelyi szenvedést is.

A legjobb *előkészület* a buzgó keresztény élet, a gyakori Istenre gondolás, a napközi röpimák, a vágy az áldozásra, a lélek *eucharisztikus éhsége*, melyet jó többször felkeltenünk. Közvetlenül az áldozás előtt, ha kevés időnk van, indítsuk fel a hit, remény, szeretet aktusait és a tökéletes bánatot, így

közeledjünk Üdvözítőnk szeretetlakomájához.

Hálaadásunk legyen bensőséges. Vethetjük, mint *Kaszap István* is tette, az *imádás, hálaadás, engesztelés és könnyörgés* pontjait, a szív szaván, egyszerűen, őszintén, buzgón imádkozva. Beszélgessünk Urunkkal és ahol több a mondanivalónk, ahol inkább elmerül lelkünk az imában, ott időzzünk tovább, akár az egész hálaadás alatt is, nem baj, ha a többi részre nem is jut idő. Imánk közben figyeljünk kissé Isten halk és szelíd kegyelmi ösztönzéseire és kövessük a jó indításokat. Így majd mi is úgy találjuk, mint *Kaszap István*: „*Oly kevés az a negyedóra hálaadás. Hiszen oly sok mondanivalója van az embernek.*” (K. I.)

Az Oltáriszentség kenyér színe nemcsak étket, hanem kenyeret, azaz a legközönségesebb, *mindennapi ételünket* jelzi. S valóban a gyakori, *mindennapi szentáldozás* nem rendkívüli, kivételes dolog, nem „jutalma” a már megszerzett életszentségnek, hanem minden ke-

resztény számára az áldozás *rendes mértéke*. Bűn terhe alatt az Egyház csak évente egyszer kötelez a szentáldozásra. De az Úr Jézus óhaja, amit a pápák, az Egyház kifejezésre juttatnak, hogy *minél többen naponta* éljenek „*az élet kenyerével*”, melyet Isten „*mindennapi kenyerünk*”-nek adott.

A *napi áldozás* a lélek igazi életfenntartója, mely hatékonyan megóvjá a kísértésben a halálos büntől. A napi áldozás, különösen világi személyekre igen nagy hatást gyakorol. Szinte észrevétlenül átalakul, megvilágosul és megszentelődik egész életük. Sőt külső körülményeik is megváltoznak: leküzdhetetlen akadályok eltűnnek, a hivatások szabad utat nyernek... stb. A napi áldozás kimeríthetetlen erőforrás, felbecsülhetetlen lelki kincs. Ezt azok tudják, kik tapasztalták, mily változást hozott életükbe, mikor napi áldozók lettek. — Istennek szentelt személyeknél a napi áldozás az állhatatosság legfőbb kegyelmének biztosítója, de őket különösen a mindig buzgó napi áldozás fogja erősen előrevinni.

Kaszap Istvántól, mikor halálát várták, megkérdezte lelkiatyja, nem bántja-e valami? A lázas beteg ekkor gondolatban végigfutotta ifjú életét: „*Csak azt sajnálom, hogy nem lettem már előbb napi áldozó.*” Mily tanulság, mily intelem ez!

Ó Jézusom, add, hogy ha az én halálom órája eljön, örömteljes emlékezéssel mondhassam: „*Csak annak örülök, hogy napi áldozó voltam, ... hogy áldozásaimban buzgó voltam.*” Amen. Ó, Boldogságos Szent Szüz, te szerzed meg nekem e nagy kegyelmet! Amen.

IMA:

Oltáriszentségben élő Jézus! Te vagy életünk napja, a kegyelmi élet forrása, üdvösségünk záloga!

A te Szívedben utolérhetetlenül találkony a szeretet: az égbe szálltál, hogy Atyád jobbán ülj és uralkodjál örökre, de ugyanakkor köztünk is maradtál, mint Egyházzal mindig és min-

denütt együttélő, segítő társunk, tanácsadónk, szerető barátunk.

Ó kimondhatatlan Szeretet! Testeddel és véreddel táplálsz, hogy veled együtt mi is a dicső feltámadás és a boldog élet részesei legyünk.

Ó igaz Kenyér, jó Pásztor,
Jézus óvj az elbukástól,
Te táplálj és Te palástolj
s add, hogy a feltámadáskor
üdvnek látói legyünk.

Te, ki mindent bírsz és értesz,
s e földön táplálsz és éltetsz,
tedd, hogy szent népeddel, ékes
asztalodnál majd az édes
örökségben résztvegyünk! ¹

Te vagy, Oltáriszentségben élő Jézus, az Egyház élete, a szentek ereje, a kegyelmek forrása! Leborulok előtted, isteni szeretet Titka: *„Mily fölséges az Oltáriszentség! Onnan árad ki minden erő, buzgóság, önfeláldozás, vértanúság! Szeresd, imádd és tanulmányozd,*

¹ Aquinói Szent Tamás: Lauda Sion . . .

hogy mint a szenteknek, neked is mindened legyen.” (K. I.)

Oltáriszentségben élő Jézusom, add, hogy mint kedves gyermeked, *Kaszap István*, én is egész életemre szóló törvényként szívembe véssem az ő feltételét: *„Soha, míg élsz, ki ne aludjon benned a lángoló szeretet az Olláriszentség iránt.”* Amen.

*

Imádság Kaszap István boldoggáavata-
tásáért...

Miatyánk, Üdvözlégy, Dicsőség...

Emlékezzél meg...

H E T E D I K N A P

APOSTOLI LÉLEK

„Az Isten országát ki kell építenünk szívünkben.“ (K. I.)

„A bűnösök megtérése, erre kell mindent összpontosítani.“ (K. I.)

„Az embereket oktatjuk szóval, megmentjük áldozattal.“ (K. I.)

I. AZ APOSTOLI ÉLET CÉLJA

Minden apostoli mű végső célja: *Isten dicsősége és a lelkek java*. Isten célja is ez volt már a teremtésnél is. Ez nem két külön cél, hanem szorosan és teljesen azonos, mert Isten csodálatos terve szerint az ő külső megdicsőülése teremtésben leginkább a lelkek üdve és megszentelődése által történik, — és a lelkek java is annál teljesebb, minél inkább megdicsőítik Istent magukban és a világon. Ezért Isten dicsősége és örök üdvünk *egy és ugyanaz* az apostoli cél.

S ezért minden kereszténynek mint-

egy született apostolnak, misszionáriusnak kell lennie. A keresztségben isteni életre születtünk, ennek az életnek nem lehet más és főbb célja, mint amely magában Istenben a teremtés célja volt: az ő dicsősége és a mi javunk. — A keresztény élet tehát lényegileg *apostoli és megváltói élet* Jézus példájára és vele együtt.

Ennek módja: Isten országának szolgálata úgy és ott, ahová az Úr Jézus hivatásunk szerint helyezett. De legyen a keresztény akár világi, akár szerzetes, akár családfő, édesanya vagy misszionárius: Isten országának szolgálatát minden körülmény közt, *első és legfőbb* céljává kell tennie és magával állapotbeli kötelességeinek gondos teljesítésével is *ezt* a legfőbb célt kell szolgálnia. Így lesz *a világi ember is* családjának és munkatársainak *apostolává*, és ebből reá és ügyeire is áldás fog szállani.

„Az Isten országát ki kell építenünk szívünkben.” (K. I.) — Gondolkodásunkban, érzésvilágunkban, érdekeinkben is *azonosulnunk* kell Krisztus apos-

toli terveivel, az Egyház nagy ügyeivel. A vérkeringésünkbe kell átvinnünk Krisztus országának életluktetését. *Együtt kell éreznünk az Egyházzal* örömeiben, gondjaiban. Ez nem lesz nehéz, ha *érdekelni* fognak az Egyház küzdelmei, pl. a nagyszerű *missziós munka* a pogány népeknél, ha *olvasunk* a missziókról, ha *dolgozunk* értük...

A szociális téren is apostolkodhatunk, — úgy, amint sok buzgó világi fiatalember megteszi, hogy felkeressük az általunk elérhető *szegényeket*, foglalkozunk velük, dolgozunk értük és *beszélünk nekik nagy hittel* Istenről, Jézusról és az örök igazságokról.

Aki így *a maga* munkáival is bekapcsolódik az Egyház nagy művébe, hamarosan a *saját lelki tapasztalatain* érzi, hogy ez a *legszebb, legnemesebb szolgálat*, az emberiség igazi boldogítása, s hogy valóban a lelkek üdve, az Isten országának terjedése az egyedül fontos, az egyedül szükséges: „*Ennél magasztosabb dolgot hirdetni nem lehet, csak erről érdemes beszélni, a többi csak hiúság.*” (K. I.)

Vannak, akik az óriási apostoli feladatokra gondolva elégtelenségük tudatában bátorságukat veszítik és nem mernek nekivágni a kijelölt útnak, talán még hivatásukat sem merik követni, félve, hogy később nem fognak beválni. Itt az alázatos önismeret álarcában elég veszélyes kísértés rejtőzik, mely sok jónak útját szegheti. Ezeket Kaszap István is átesett. Akinek ily aggodalmi vannak, mondja magának bátor meggyőződéssel: *„Ne félj a jövőtől, ha hiszel erős hittel és bizol a Szentlélek segítségében és erejében, amire szükséged van az apostolkodásnál, megkapod.”* (K. I.) Ez az igazság, s ezzel kell a kishitűség és félenkség kísértéseit legyőznünk.

Az Istennek szentelt személyek pedig legyenek meggyőződve, hogy Isten áldása s az apostoli élet igazi sikerei mindig az engedelmesség által kijelölt területen várják őket. Ez töltse el őket bátorsággal és bizalommal. *„Az igazán alázatos ember közömbös a különféle állások iránt; magát mindenre alkalmatlannak hiszi, de Isten kegyelmével*

egyszersmind képesnek is mindenre, amit az engedelmesség követel.” (K. I.)

Igy kell hivatásunkban, a Jézus által kijelölt helyen, de ott *mindig és mindenben*, elsősorban az *imádság* és a *jó példaadás* révén, *apostoloknak* lennünk. S gyakran kell Istentől az igazi apostoli lelkület kegyelmét kérnünk. Ez életünknek értéket és boldogságot ad.

II. AZ APOSTOLI ÉLET FORMÁI

Hivatásunk és a körülmények különbözősége mellett is az apostoli életnek három nagy alapformáját ismerjük. Ezek: a *rejtett*, a *térítő* és a *szenvedő* apostoli élet. Mind a háromban az Úr Jézus lesz örök és felülmúlhatatlan példaképünk.

Isten előtt mind a három apostoli életforma igen kedves és a lelkek számára egyaránt üdvös. De kell, hogy mind a hármat egészen áthassa az *ima* szelleme. A rejtett életet az *imádság* szenteli meg, a *térítő* hatóerőt, a *szenvedést* is az *imádságos* lelkület értékesíti.

A *rejtett* apostoli élet az Úr Jézus és a Szentcsalád názáreti élete. Imádásunkban szemlélnünk kell a Szentcsaládot, miként élnek, dolgoznak, mily összeszedettek, mennyire Istennél időzik a lelkük, mily szegényes az életük, mily égi tisztaság hajléka e ház, mennyire engedelmes az ifjú Jézus és mily gyengéd szeretet kapcsolja e családot egybe. — Mindebben utánoznom kell a Szentcsalád tagjait s akkor az én rejtett életemet is úgy átszövik a legszentebb apostoli vágyak, mint Szent József, Szűz Mária és az Úr Jézus lelkét, kik a legegyszerűbb munkában is minélíg tudták, hogy ezt Isten akarata szerint, az ő országáért, a világ megváltásáért teszik.

A szentek megértették ezt. Így lett *Lisieuxi Szent Teréz*, a rejtett karmelita a világ misszióinak égi főpártfogója, egyenlő rangban az apostoli Xavéri Szent Ferencsel. Rejtett élete, apostoli szent vágyai, áldozatai tették azzá. — És *Mária Margit* vizitációs nővér is, mikor az érdi dombon hőségben, fáradtságban küszködve öntözte a vete-

ményeskert káposztafejeit, boldog volt, mert azokra a kis kínai gyermekekre gondolt, kiknek fejére majd ebből az áldozatból is az újjászületés vize csordul. — *Kaszap István* is igyekezett a noviciátus rejtett életét apostoli buzgósággal megszentelni: „*Drága az idő, — sürgeti magát — a noviciátus hamar elmúlik. Növelni kell magamban az apostoli szellemet.*” Napközi munkáit és imáit felosztotta s különböző nagy apostoli szándékokra ajánlotta fel. Az istentelenektől és a kommunistáktól kezdve a mexikói és spanyol üldözőkig s a kínai pogányokig szinte mindenkire gondolt. Magyar hazánk, Mária országának népe, ifjúsága, vezetői, erkölcsei gyakori forró apostoli vágyait képezik. Krisztus helytartójának apostoli szándékait és gondjait is mindig szívébe zárta. — *Kaszap István* a noviciátus rejtett életében is igazi apostoli lélek volt.

Az apostoli *térités* munkáinál *Kaszap István* nem szövögette előre a jövőendő fényes apostoli sikerek álmait, — a hiú

ábrándozást mindig elkerülte — hanem okos és buzgó tettekkésztséggel megragadott minden apostoli alkalmat, hogy előbbrevigye a lelkek ügyét. „*Nem lehetsz csillag az égen? — légy mécses a házban, — tartja az arab közmondás. Nincs nagy háló? — van horog. Nincs aratógépem? — van sarlóm.*” (K. I.)

Már mint felsős diák is okosan és harag nélkül, de erélyesen és kitartóan szembeszállt minden illetlen beszéddel. Kedves szolgálatkésztségével pedig megnyerte társait s azután a jóra irányította őket. Cserkészörse fiatal tagjainak is valósággal vezetője lett, a kongregáció buzgó tagja s osztályában az igazi jó szellem terjesztője volt, kit társai megbecsültek és nagyon szerettek.

Amikor később a kórházba szállították, a Manréza szent légköre után az élet szomorúbb oldalait is meglátta: hitükben megingott, tudatlanságukban is főnnhéjazó, bűnökben vergődő és azokkal még kérkedő embereket is megismert, kiken úgy látszott, még a betegség szenvedései sem sokat javítanak. — Kaszap István mindenekelőtt apostoli

szeretettel imádkozott értük és felajánlotta szenvedéseit. Azután bátran tiltakozott a meg nem felelő viccek ellen, de a mellett szelíd és kedves volt mindenkihez, érdeklődött betegtársai iránt s a Szív újságot adta nekik olvasni. Vitatkoznia is kellett s látogató testvéreit egyszer megkérte, ismételjék el előtte Jézus feltámadásának érveit, mert ezt tagadta az egyik beteg.

Az első időben a kórházban elég sokat kellett eltűrnie a napiáldozó fiatal szerzetesnek, de szeretetét ez nem csökkentette: *„Sokkal jobbak az emberek, mint ahogy az első pillanatra látszanak”* (K. I.) — mondotta. — Törekvéseiben mindig megőrizte a tiszta apostoli szándékot: nem a sikert kereste, hanem a lelkek javát. Az eredménytelenség nem is csüggesztette el, hiszen ismerte az Úr Jézus szavát: *„Más, aki vet és más, aki arat.”*¹ Fel is írta: *„Nem kell közvetlen, látható eredmény, Istennek a jószándék a fontos.”* (K. I.) És: *„Bekialtunk az éj sötétjébe: lesz-e ered-*

¹ Ján. 4, 37.

mény, nem tudom! Minden beszédnek lesz eredménye, ha ima termékenyíti meg.” (K. I.)

Mikor az elkülönítőből, ahova meghalni vitték, visszahozták a közös terembe, kérte, helyezték az egyik súlyos beteg közelébe. Sok hosszú, halk négy szemközti beszélgetés folyt le Kaszap István s e beteg közt; szelíd szeretettel előkészítette társát a nagy útra s az illető később áhítatos, nyugodt halállal költözött el. — A betegek mind megszerették és hallgattak is rá. Hiszen: *„Az emberekben megvan a jóakarát, csak egy kis nógatásra várnak.” (K. I.)*

Kórházi tapasztalatai azonban főleg a szenvedés óriási apostoli értékeit értették meg vele: *„Az embereket oktatjuk szóval, megmentjük áldozattal.” (K. I.)*

Élete utolsó szakán Isten Kaszap Istvánt a *szenvedés és áldozat apostolságára* hívta meg. Mintha előre tudta volna, már hónapokkal előbb ezt írja: *„Apostolkodhalom úgy is, ha minden szenvedésemet (sok lesz), ilyen célra használom föl.” (K. I.)* És készült is

erre: „*Az áldozatokat ki ne kapcsoljuk.*” (K. I.) — Szenvedéseit mindvégig egyesítette Jézus megváltói halálának kínjaival s az apostoli szeretet hevében még saját lelki érdekeiről is teljesen lemond: „*Itt a szenvedéseknek s imáknak sokkal fontosabb célja van: a bűnösök megtérése, erre kell mindent összpontosítani.*” (K. I.) És szenvedéseivel együtt nőtt lelkében a minden áldozatra kész, tüzes apostoli szeretet.

Megmutatod, Uram, nekem is, hogy az apostoli életformák közül különösképen melyikre hívsz. Hivatásom és körülményeim jelzik ezt. De a tevékeny élet is feltételezi előkészületként a rejtett élet alázatos érdemgyűjtését... és betetőzése is sokszor a keresztt. Mindebben te vagy, Jézusom, a példaképünk. Ó add, hogy imáimban szemléljelek a názáreti élet munkás csendjében, apostoli utaid fáradalmai közt és a keresztt véres áldozatában! S add, hogy téged szemlélve *bennem is lángot vessen Szíved apostoli, lelkeket kereső szeretete.* — Akkor majd megbecsülöm

a rejtett kötelességteljesítést, erős, ki-
tartó és tiszta szándékú leszek a tev-
kenységben s a lelkekért szívesen fo-
gadom a szenvedést is. Amen.

III. AZ APOSTOLI ÉLET ÖRÖME

Akik csak a maguk kedvét keresik,
nem is sejtik, mily öröm forrása az
apostoli élet, a lelkek keresése, hogy
az igazságot befogadva üdvözljenek.
Istentől, Istenben és Istenért való öröm
ez. A lélek belső boldogsága, melyet
senki el nem vehet, melyet viszontagság
meg nem zavar. *Ez az öröm Jézus
apostoli Szívéből ered.* Ez az öröm ra-
gyogott az apostolok lelkében, kik mi-
után a zsidó tanács elfogatta és tanítá-
suk miatt megverette őket, „*örvendez-
ve*” távoztak, „ *mivel méltónak találtat-
tak, hogy Jézus nevéért gyalázatot szen-
vedjenek*” s hiába parancsolták meg,
hallgassanak, „*nem szüntek meg na-
ponta a templomban s házankint tani-
tani és hirdetni Krisztus Jézust*”.¹ —

¹ Ap. Csel. 5, 41—42.

Hogy megismerjük ezt az apostoli örömet, ahhoz *át kell azt élnünk!*

Ha vizsgáljuk, miben is áll ez az öröm, úgy látjuk, hogy Isten rendszere szerint három forrásból közli a lélekkal. Az apostolt megörvendezteti: maga az *apostoli lelkület*, mely benne él, azután örömeire vannak az *apostoli élet eszközei* és végül az *apostolkodás eredményei*.

Az apostoli *lelkület* a *szeretet lelke*. Az apostoli lélek senki iránt sem közömbös, mindenkiben *meglátja* a halhatatlan, örök életre hivatott lelket. Ha az utca forгатagában jár, a vele szemközt jövő ismeretlenek lelkére gondol. Vajjon él-e bennük Isten, vagy a bűn rabjai-e még? Az üdvösség vagy a pusztulás útján járnak-e? Az apostoli szívű ember *vágyat ébreszt magában*, hogy mindezek üdvözüljenek: *röpimát végez, önmegtagadást gyakorol, dolgozni fog értük.* „*A bűnösök megtérése: erre kell mindent összpontosítani.*” (K. I.) Ez a szeretet visszfénye, szikrája Jézus izzó szeretetének, mellyel oly

szenvedélyesen ég a lelkekért. Mint Szent Pált, úgy minden apostolt „*Krisztus szeretete sürget*”.¹

Az apostoli élet *eszközei* is igazi öröm forrásai. Melyek ez eszközök? Mindazok az *erények*, amelyek megszentelik az életet. Csakhogy az apostolnál hatóerejükben megnövekedve, életformáló lehetőségeiket teljesen kibontva, már túllépnek az egyéni élet zárt keretein és az apostolok személyén keresztül *magának Jézusnak* oly szeretetreméltó, oly *ellenállhatatlanul vonzó egyéniségét közvetítik*. Hogyne boldogitanának, mikor az apostolból mintegy másik Jézust formálnak?

S ez erények közt is az első és leg-hódítóbb: a *jóság*. Ez nem is lehet máskép: az apostoli lelkület a szeretet lelke, főeszköze tehát a jóság. *Jézus is jó volt, mindig és kimondhatatlanul jó volt*. Az apostolnak is jónak, megértőnek, türelmesnek, szolgálatkésznek: mindig nagyon jónak kell lennie. —

¹ 2. Kor. 5, 14.

Kaszap István is jóságával hódította meg betegjársait. „*Nagyon jó volt hozzám és minden beteghez — írja róla egy postásaltiszt, ki a kórházban ismerte. Amikor már tehettem, szívesen kiszolgált mindenkit és amiben csak tudott, minden betegnek segített... Ha egy kis csomagot kapott, azt mindig megosztotta olyanokkal, kiknek szabad volt enni.*” A jóság hódít. S a jóság boldogít is mindenkit, azt is, akihez jó az ember, és magát azt, aki Jézus példájára mindig, teljesen és önfeláldozóan jó.

Az apostoli jóság *egyengeti Jézus útját*. Ez készíti elő a boldog találkozást az Üdvözítő és a megtérő lélek közt, amelyre vigasságban lángolnak fel az Egek, mert „*nagy örömlészen a mennyben egy megtérő bűnösön*”.¹ — Az apostoli élet *eredményei* az apostol legnagyobb örömei.

Ezeket nem kell keresni, hanem *tel-*

¹ Lk. 15, 7.

jesen Istenre kell bízni. Ő majd része-sít bennük s talán épp akkor, amikor nem is várjuk. — *Kaszap István* örült, hogy kérésére a fennjáró betegek közül több elment a kápolnába a litániára, sőt gyónni, áldozni is. De mily nagy lehetett öröme azon a vasárnap reggelen, amikor a fehér vaságyak közt az Oltáriszentségben élő Jézus a pap kezében betegtől-betegig vonult, a 11 beteg közül 10 megáldozott! A terem olyan lett, mintha templom lenne, s a tizenegyedik — másvallású ember — mikor ezt látta, sírva fakadt s a nővérnek bevallotta, nem is tudja kifejezni, mit érez, sose hitte volna, hogy a katolikus vallásban ily hit, egyetértés és szeretet van. — Ez volt *Kaszap István* apostoli életének legnagyobb ünnepe. Szerénységből ugyan sohasem beszélt róla, de e szép emléket bizonynyal mélyen szívébe zárta. — Az Eucharishtiában élő Jézus bevonulása a lélekbe, a szeretet e diadalünnepe: ez az apostol legnagyobb öröme, melyet nem cserélne el semmi, de semmi földi élvezettel, kinccsel.

IMA:

Ó Jézusom, *apostolok isteni Mestere, Királya!* Vésd szívembe az apostoli élet célját, Isten dicsőségét, a lelkek javát, s add, hogy ezt legfőbb életcélommá tegyem. Taníts meg a *rejtett*, a tiszta szándékú, *tevékeny* és a *szenvedő* apostoli életre, úgy, amint te kívánod azt tőlem. És részesíts engem az apostoli élet *örömeiben* is, főleg azért, hogy *jóvá, igazán jóvá teszel!* Én Királyom, isteni Mesterem, add, hogy hűségesen érted éljek itt a földön s így majd az égben apostolaiddal együtt magasztaljam minket, bűnösöket oly nagyon szerető, irgalmas Szívedet. Amen.

*

Imádság Kaszap István boldoggáavata-
tásáért...

Miatyánk, Üdvözlégy, Dicsőség...

Emlékezzél meg...

NYOLCADIK NAP

KRISZTUS KERESZTJE ÉS A MI KERESZTÜNK

„Az Eucharisztia után a feszület legyen legnagyobb erőforrásod. Mint a legértékesebb könyvet a világon, úgy tanulmányozd, mert az igazi keresztény élet a kereszthordozás, a vértanúság.“ (K. I.)

„Földi életünk legnagyobb értéke a néma, panasz nélküli szenvedés.“ (K. I.)

„Örömmel viselem el a szenvedést Krisztusért és nem futok el a fájdalom elől.“ (K. I.)

I. „SOK SZENVEDÉSEM LESZ. HA ISTEN NAGYON SZERET“

Isten eredeti világtervében nem volt szenvedés. De az *ős-szülők bűne* keresztülhúzta ezt a tervet. Ebből a bűnből eredt minden baj, szenvedés, halál. *Személyes bűneink* is csak szenvedést borítanak a világra. — Jézus, az Istenember azonban magára vette bű-

neinket, megváltotta a világot, s amikor a Golgotán felmagaslott az Úr keresztje, *Isten elfogadta és megszentelte a szenvedést s a keresztet üdvösségünk jelévé tette.*

Igy a szenvedés Krisztus keresztje révén *már nemcsak büntetés, hanem megszentelésünk eszköze*, mely tisztítja a lelket, igazolja a szeretetet és előrevisz az isteni egyesülés útján.

A szenvedés Krisztus szenvedése révén *természetfeletti értéket nyer*, ebbe kapcsolódva az ő titokzatos testének, az Egyháznak tagjaiban is beteljesül a világmegváltás műve. Ez hitünk tanítása, amint Szent Pál mondja: *„Kiegészítem testemben azt, ami hija van Krisztus szenvedéseinek, az ő teste, az Egyház javára.”*¹

Ezért volt és van az Egyházban mindig sok rejtett és nyilvánvaló szenvedés. Isten választottai, az örök dicsőség örökösei előbb a szenvedésre hivatnak meg. Jézus nyomában járnak, és *„... nem kellett-e szenvedni a*

¹ Kol. 1, 24.

Krisztusnak és úgy bemenni az ő dicsőségébe?”¹ — kérdi maga az Üdvözítő. Mert „akit az Úr szeret, azt megfenyíti s megostoroz minden fiút, kit magához fogad”.² Meg kell értenem, hogy a szenvedés Isten szeretetének jele: „Isten szenvedéssel javít és gyógyít.” (K. I.)

Isten végtelen szeretetében szinte keresi, kutatja azokat a lelkeket, kik a hősiességekben áldozattá lehetnek, hogy érdemeik kegyelmi erejét felhasználja a lelkek üdvére, az Egyház nagy küzdelmeire a pokoli erők ellen. — Az ily kiválasztott lelkeket Isten előkészíti a szenvedésre, elmélkedéseiket a szenvedés titkára irányítja, megszeretteti velük a keresztet. — *Kaszap István* is előre gondolt a keresztre. Asztalára a fájdalmas Szűz képét helyezte és feljegyezte: „Sokat kell foglalkoznom a szenvedéssel és elmélkednem róla, hogy átértsem, magamévá tegyem,

¹ Lk. 24, 26.

² Zsid. 12, 6.

örömmel fogadjam s viselhessem.”
(K. I.)

Isten mintegy fokról-fokra vezette. A nagy lelki gyakorlat idején felajánlotta magát Istennek és kérte, hogy szenvedhessen a lelkekért. Ettől kezdve világosan érezte, hogy szenvedni fog: *„Amit az ember szeret, arra előre gondol (kereszt) és akkor nem lesz meglepetés a szenvedés. (Jézus is megjövendölte szenvedését.)”* (K. I.) Krisztus szenvedésének szemléletében előre erősítette lelkét: *„Szeress elmélkedni az Úr Jézus szenvedéséről és haláláról, valamint a magad szenvedéseire és vigasztalanságaira is előre gondolj.”* (K. I.) Így tette mély meggyőződésévé az igazságot, hogy a szenvedés *Isten előszere-
tetének jele.* Jézusnak, a Fájdalmas Szűznek, a szenteknek és vértanúknak, mindazoknak, kiket Isten legjobban szeret, nem kellett-e sokat szenvedniök? *„Nekem is sok szenvedésem lesz, ha Isten nagyon szeret.”* (K. I.) S Isten valóban nagyon szerette őt.

Feltekintek én is a feszületre, ke-

resztfeszített Jézusom és onnan igyekszem leolvasni a szenvedés titkát. Bár a szentektől és a keresztény élet hőseitől nagy távol vagyok, azért tudom, mégis lesz valami szenvedésben részem, mert a tied vagyok és a tied is akarok lenni, keresztrefeszített Üdvözítőm. Ó add, hogy megszeressem a keresztet.

Körültekintek a Kálvárián. Ott látom a megtért latort, a zokogó bűnbánó Magdolnát, az ártatlan Szent Jánost, a szeretett tanítványt és a Fájdalmas Anvát. Mind szenvednek, együtt szenvednek veled, Jézusom.

Állt az Anya keservében
sírva a kereszt tövében,
melyen függött szent Fia,
kinek megtört s jajjal-tellett
lelkét kemény kardnak kellett
kínzón általjárnia.¹

A Fájdalmas Anyához fordulok, őt kérem, készítse elő lelkemet a szenvedésre, legyen a kereszt kicsi vagy súlyos, úgy, amint Isten akarja. Mária tanítson meg szenvedni övele és isteni Fiával .

¹ Stabat Mater ...

Jámborul hadd sírjak véled
 és szenvedjek, míg csak élek,
 avval, ki keresztre szállt!
 Álljak a kereszt tövében,
 Szívem szíved keservében
 társad lenni úgy sóvárg.¹

Ó Mária, add meg, hogy a szenvedésben megtisztulva s a megváltás művében Jézussal és veled egyesülve Krisztus titokzatos testének méltó tagja legyek s vele szenvedve, dicső feltámadásban is részesüljek. Amen.

II. „FÖLDI ÉLETÜNK LEGNAGYOBB ÉRTÉKE...”

Minden ember szenved, de nem minden szenvedés kereszt. A gyűlölködő, elkeseredett, lázadó vagy kétségbeesett szenvedés *kin*, de nem kereszt, mert nem Jézus követése. *Kereszt a szenvedés, ha Jézus nyomában*, Jézus és a szentek lelkületével *viseljük*, amint az keresztényekhez illő. Ha *hittel* fogadjuk a szenvedést, mintegy Isten kezéből, ha súlya alatt élő és erős marad

¹ *Stabat Mater...*

lelkünkben a *remény* és ha Jézusra tekintve *szeretettel* szenvedünk, akkor lesz szenvedésünk igazi *kereszt*: drága, értékes kincs, a világ megváltásának eszköze, üdvösségünk záloga.

A keresztény szenvedés mindig a három isteni erény — *hit, remény, szeretet gyakorlása és hősie*s igazolása lesz. De a kereszt méltó hordozása a mellett még valóságos *életművészet*, az *igazi keresztények titokzatos művészete*, mely feltételezi a keresztény élet belső, lelki szerkezetének egész természetfeletti berendezését. Nevezetesen a *négy sarkalatos erényt* s ezeknek nagyfokú és együttes érvényesítését. A szenvedés megpróbáltatásaiban ezek képesítenek a kereszt erényes, Istennek tetsző viselésére.

A *bölcsesség* erényét a szenvedésben főleg valami *derűs józanságnak* kell képviselnie. — Vannak, akik a szenvedésben mindjárt elvesztik nyugalmukat, helyes ítéletüket és rémlátók lesznek vagy elszomorodnak. Pedig a keresztet nem így kell fogadni, hanem

derűs józansággal még kell látni a szenvedés hasznát és óriási előnyeit is, és sohasem szabad elfelejteni az érem e másik, ragyogó, természetfeletti oldalát. Hiszen *„a szenvedésből lesz az a kincs, melyet senki el nem vehet tőlünk s mely örökké a mi birtokunkban marad”*. (K. I.) — A bölcsesség azt kívánja, hogy úgy tekintsük a dolgokat, amint valóban vannak, — de a kereszt-hez elválaszthatatlanul hozzátartoznak annak mérhetetlen örök előnyei. Szent Pál szerint: *„amiket most szenvedünk, nem mérhetők össze a jövő dicsőséggel, amely meg fog nyilvánulni rajtunk”*.¹

Kaszap István derűs józanságának mindig szép példáját adta. Az erős ifjú, volt tornászbajnok számára különösen fájó lehetett, amikor oly teljesen legyengült, hogy végül már járni, mozogni sem tudott. Mégis derűs józansággal írja jegyzeteiben: *„Egy kis betegség többet használ, mint egészséges élet 10—20 éven át.”* (K. I.) — Isten

¹ Rom. 8, 18.

a szenvedésben ily derűt, lelki bölcsé-
séget vár tőlünk.

A *mértékletesség* erénye a szenvedésben először azt jelenti, hogy *ne túlozzuk* bajainkat, képzeletünkben ne nagyítsuk őket. Vannak, akiknek bármi kis nehézség „elviselhetetlen”, kik minden kis fáradságtól „oda vannak” s egy hidegebb szóra már azt hiszik, hogy „üldözik” őket. Mennyi túlzás, mily mértéktelen képzelődés van ebben! — A mértékletesség, mely arra készlet, hogy mindenben a helyénvaló mértéket alkalmazzuk, nem tűri meg gondolatainkban sem e túlzásokat.

Másodszor a mértékletesség arra indít, hogy *hallgassunk* keresztjeinkről. Szünetedéseink mértékét egészen Istennek kell fenntartanunk. Ha beszélünk keresztünkéről, az önszeretet azonnal elcsen valamit magának. *Kaszap István* e pontban a *hallgatást* szigorú szabályává tette s hosszú, súlyos szenvedései közt is mindig betartotta. „*Csak akkor beszélj keresztéről, ha okvetlenül kell, egyébként soha szóba ne hozd, vagy ha*

már nem térhetsz ki a tudakozódás elől: légy szüksézarú.” (K. I.) Azért tegyünk így, mert „*földi életünk legnagyobb értéke a néma, panasz nélküli szenvedés, melyre féltékenyen kell örködnünk, nehogy annak folytonos hangoztatása örök értékét elvegye*”. (K. I.) — *Kaszap Istvánról* társai feljegyezték: „*Betegségéről, fájdalmairól sohasem beszélt.*”

A hallgatás, a semmit el nem áruló arckifejezés a szenvedésben nagy érdem és a lemondás bajaink ingyenc feltalálásáról és a panaszkodás enyhüléséről sokszor a lelki mértékletességnek igen erős gyakorlatát kívánja. — *Kaszap István* legnagyobb szenvedései idején napról-napra röpimát tűzött ki magának s ezzel kért erőt a néma szenvedésre: „*Segíts, elhagyott Krisztusom a kereszten, hogy a szenvedéseket némán tudjam elviselni és magamba zárni.*” (K. I.) „*Adj nekem kegyelmet, keresztre feszített Krisztusom, hogy némán, panasz és zokszó nélkül szenvedhessek.*” (K. I.)

A mértékletesség erénye a szenvedés-

ben természetesen nem jelenti azt, hogy mértéket szabjunk a keresztnek. Önmegtagadásainkban, vezekléseinkben érvényesüljön ez a mértékletesség is (egészségi állapot, munkabírás stb. szerint), mert azokat saját buzgóságunk, tehát emberi elhatározás szabja ki ránk. De annál, amit a szentek nyelvén „kereszt”-nek nevezünk, az ily mérsékelésnek nincs helye, mert e szenvedéseket Istentől kapjuk, mint örökre szóló értékeket, s azoknak mértéket vetni annyit tenne, mint határt szabni Isten iránti szeretetünknek. Ez hideg kislelkűség lenne s nem a mértékletesség erénye. Isten szeretetének mértéke ugyanis éppen az, hogy „Istent mérték nélkül kell szeretni”. (K. I.)

A szenvedésben kérhetünk ugyan Istentől enyhülést, de aki életszentségre törekszik, ne panaszkodjék imában sem, hanem mondjon inkább *meleg köszönetet*, hisz a kereszt megszentelődésünk eszköze. És főleg soha ne akarjunk visszahúzódní az áldozattól, mint-ha sokallanánk, hanem kérjünk inkább erőt mindannak elviselésére, amit Is-

ten tőlünk megkíván. Elvünk legyen: „*Ami keresztet Isten ad, jó szívvvel, örömmel kell viselni.*” (K. I.) És: „*Min- denben egyformán hálás arc.*” (K. - I.)

Az *erősség* erénye megnyilatkozik a kereszt *türelmes*, megadó elviselésében. Hosszú szenvedésben, kínos fájdalmak közt, ez hősies erénygyakorlat. „*Tégy engem béketűrővé és türelmessé, meg- gyalázott Krisztusom*” — ez volt *Kaszap István* egyik kedvelt röpimája. Társai és ápolói mind csodálták türelmét: kí- vánságai nemigen voltak, nem akart senkinek terhére lenni. „*Csodáltam, mily nyugodt... a teste nagyon beteg volt, de a lelke annál erősebb*” — ír- ják róla. — Megpróbáltatásainkban szemléljük e példát, melyet az *ifjú Kaszap István* ad nekünk és fontoljuk meg az apostolok tanítását: „*Béketű- résre van szükségtel*”,¹ „*a béketűrés tökéletességre viszi a cselekedetet*”² és a mi Urunk ígérését: „*Allhatatosság*-

¹ Zsid. 10, 36.

² Jak. 1, 4.

gal fogjátok megnyerni lelketeket.”¹

Ez az erősség képesíti a lelket a *bátor* szenvedésre. — *Kaszap István* betegsége kezdetén ezt mondta lelkiatyjának: „*Sokat és sokáig akarok szenvedni.*” S e megajánlását nem vonta vissza. „*Szenvedésekben mondjak Te Deum-ot, mint Szent Erzsébet*”, ez volt föltétele, melyet mindvégig betartott. Jelszavává tette: „*Örömmel viselem el a szenvedést Krisztusért és nem futok el a fájdalom elől.*” S mikor a veszély mind nagyobb lett, kész volt életéről is lemondani: „*A halálra el vagyok készülve, nyugodtan fogadom.*” S genyes sebektől elborítva, láztól gyötörten, sok fájdalom közt, mikor már-már idegzete is majdnem összeroppant, úgyhogy a sírást sem tudta visszafojtani, a lelke akkor is erős maradt: „*Azért most is elmondom a Te Deum-ot mindennap.*”

... Engem kevesebb, könnyebb keresztekben részesít az Úr, de azt, amit juttat, nekem is *erős lélekkel* kell el-

¹ Lk. 21, 19.

viselnem. Ez lehetséges, mert megadja hozzá kegyelmét, s *ez* tetszik neki, *ez* dicsőíti meg őt: a bátor, erőslelkű, sőt ha lehet, vidám szenvedés, mely a *keresztért* szeretetteljes köszönetet mond.

Végül, ha az *igazság* sarkalatos erényét' is érvényesítjük szenvedéseinkben, keresztthordozásunk Isten előtt különösen *tetsző* és természetfeletti értékben, *hatóerőben rendkívül gazdag lesz*. De nem a földi, tökéletlen emberi igazságosságot kell keresnünk, mely nem érti meg, miért szenvednek gyakran épp az ártatlanok, a szentek, hanem Istennek az emberi gondolkozást magasan, mint Ég a földet, fölülmúló *titokzatos igazságát* kell *elismernünk*, *áldanunk* és egész szívvel *magunkévá tennünk*.

Igy szenvedéseinkben elsősorban igazságos, ha elismerjük *Isten föltétlen teljes uralmát javaink, egészségünk, életünk felett*. Ő Urunk, Teremtőnk s mi az ő dolga vagyunk. Rajta áll, hogy úgy csiholja ki lelkünkéből a dicsőséget, amint neki tetszik. Ez az igazság;

de ez nem komor, zord igazság, amint egyesek hinnék, hanem ellenkezőleg, ez a valóságban a *legvigasztalóbb*, a *legboldogítóbb*, mert a fölséges isteni hatalom uralmával a vele lényegileg azonos végtelen isteni jóság, bölcsesség, irgalom, gyengeség, — *maga a Szeretet tart kezében* minket. És keresztjeinkben is nemcsak a hatalom, hanem mindez s elsősorban Isten bölcs és gyengéd szeretete érvényesül. És ezért igazságos, hogy Isten kezéből alázattal, megadással, bizalommal és hálával *elfogadjuk* a szenvedést. — Legyen nekem is: „*Minden szenvedésnél röpimám: Calicem quem dedit mihi Pater, bibam illum*”, (K. I.) kiiszom a kelyhet, melyet Atyám adott nekem.

Az igazság továbbá arra késztet, hogy szenvedéseinkben mindig *Jézusra* tekintsünk. Ő „*az Isten báránya, ki elveszi a világ bűnét*”.¹ De mily szenvedések, mily áldozat árán! Ő az ártatlan, a tiszta bárány, ki feláldoztatott értem, a bűnösért! Az igazságosság arra indít,

¹ Ján. 1. 29.

hogy cseppnyi szenvedésem nagy, szerető együttérzéssel az ő kínjai óceánjába vezessen. Nem igazságos-e, hogy én is legalább kissé együtt szenvedjek vele, ki „*szeretett engem és önmagát adta értem*”?¹ — Így megnemesít és megszentel minket a kereszt. „*Fájdalmidban gondolj. az Úr Jézus fájdalomaira, ki a legkegyetlenebb szenvedéseket vállalta azért, mert szeretett bennünket.*” Ha Jézusra gondolunk, lesz erőnk nagy szenvedés elviselésére is. — Kaszap Istvánnak egyik sürgős műtéti beavatkozásnál rendkívül éles fájdalmat kellett eltűrnie. Sápadt ajkait összeszorította, kezét fölnyujtva az ágy vasrúdját ragadta meg görcsös erővel s így tűrte el a vágást, mely a jelenlevőket, kik látták, borzadással töltötte el. Utána lelkiatyja kérdésére, miként tudta ily szóltanul elviselni e fájdalmat, ezt felelte: „*Arra gondoltam, mennyivel többet szenvedett az Úr a kereszten.*” (K. I.)

Igy kell nekem is kis és nagy fáj-

¹ Gal. 2, 20.

dalmaimat Jézus kintól égő sebeibe vetnem és egyesülnöm értem vállalt szenvedéseivel. Természetfeletti, isteni igazságot gyakorolok így.

Hitünk tanítja a kinyilatkoztatott igazságot, hogy isteni Megváltónkkal, Jézus Krisztussal valamely titokzatos *testet alkotunk*, melynek ő a feje és mi tagjai vagyunk. De nem kell-e akkor a tagoknak is Krisztus életét élniök? És nem igazságos-e, hogy a test tagjai is részesüljenek a fej szenvedéseiben? Isten szent igazságossága az, hogy *az egész titokzatos Krisztus-test* közreműködjék a világmegváltás művében a tagoknak Jézus szenvedéseiben való részvétele által. — *Jó, ha a szenvedők öntudatosítják magukban e gondolatokat!* Emlékezzenek meg arról, hogy keresztjüket *nem magánosan*, egyedül viselik, hanem *Krisztussal* és *az egész Egyházzal együtt*, mint egyazon Test tagjai. „*Szenvedsz? Gondolj a misszionáriusokra, kik a szenvedő Krisztusból merítenek erőt.*” (K. I.) — Ajánljuk fel szenvedéseinket mi is a bűnösökért, az Egyház nagy feladatai-

ért, küzdelmeiért, mint igazi apostolok. „*Magamnak nem sokat tartok meg*” — mondta Kaszap István szenvedései érdemeiről. — „*Szívesen szenvedek majd sokat és sokáig a tisztítóhelyen. Szenvedésnél egyebet úgysem igen adhatunk a jó Istennek.*” (K. I.) — Gondoljuk meg mi is: „*Mily csekélység a mi szenvedésünk, és mily nagy szükség van minderre az Egyházban!*” (K. I.) — S akkor érezni fogjuk: „*Ezek a gondolatok könnyebbé teszik számomra a szenvedést.*” (K. I.)

Te vagy, ó Jézusom, a szent szenvedés isteni mestere, te taníts meg engem, hogy mint Kaszap István, a keresztet én is kezedből hittel s derült okossággal fogadjam, hallgatagon, kitartó lelki erővel, meg nem szűnő reménnyel viseljem és veled együtt a világ megváltásáért, az Egyházért forró szeretettel szívembe zárjam. Amen.

III. A KERESZT SZENT MÁMORÁBAN

Aki bátran és hűségesen hordozza keresztjét, csakhamar a *szívét viszi*

bele a szenvedésbe. A lélek eleinte borzad a kereszttől, csak kényszerből viszi, mint Cyrenei Simon, de Jézus nyomában csakhamar kegyelmi átalakulás megy végbe benne: már szívesen szenved.

„Szívesen” — ez a szerető szenvedés legszebb szava. — *Kaszap István* egyszer, nagyjelentőségű orvosi vizsgálat előtt mondta: *Szeretem az Úr Jézust és szívesen elviselek érte bármit, amit nekem küld.*” Később, a halálveszély napjain, édesanyját is erről biztosította: „*Anyuka, Jézus szentséges Szívének engesztelésére szívesen szenvedek.*” S amikor magas lázban nagy fájdalmai közt csillapítót nyujtottak, szelíden elhárította: „*Ha parancsolja, engedelmeskedem, de szívesebben szenvedek csillapító nélkül.*” Jelszava volt: „*Örömmel viselem el a szenvedést Krisztusért és nem futok el a fájdalom elől.*”

A szerető szenvedésben a lelkiező is csak növekszik. A lélek a kereszttben „*földi életünk legnagyobb értékét*” (K. I.) ismeri fel s komoly meggyőző-

déssel, szívós erővel ragaszkodik hozzá:
„Tanuld meg, hogy a keresztet nem egy óráig kell viselned, hanem az egész életen át a halálig.” (K. I.)

A kereszt értéke Jézus szenvedéséből van. A lélek vágyódik, hogy együtt szenvedjen Jézussal, részesüljön keresztjében, mert ez mindennél jobban tángítja, mélyíti és megtisztítja szeretetét. Az Úr Jézus néha érthetően jelzi, hogy *kedvesek e vágyak előtte* s egyben biztosítja is a lelket, hogy valóban ő az, aki szereteteinek keresztjét nyújtja. *„Az a kívánság, — írja Kaszap István — hogy húsvétra a Keresztrefeszített gyötörjön engem minden hatalmával, csodálatosan részben beteljesült, amennyiben a nagyhét utolsó napjain voltak legnagyobb (s mégis oly csekély) fájdalmaim.”* (K. I.)

Aki a hősiesség szeretet tanúságát adja a testi szenvedésben, azt Isten — szent szándékai szerint — néha *a bel ő lelki tisztulás útján* vezeti az isteni egyesülés felé, melynek a földön elérhető fokára is csak az *önszeretettől egészen szabad, s önmaguknak meghalt*

lelkek juthatnak. A testi fájdalmak és az érzékek éjjele után ez a *lélek sötét éjtszakája*, melyben emberi szóval le sem írható belső gyötrelmekben tisztul meg a lélek a legrejtettebb, az én-nel a lélek mélyén szinte egybenőtt önszeretettől is. Előfordul, hogy ilyenkor Istentől elhagyottnak érzi magát a lélek és benső kínban átéli minden nyomorát, a maga semmi mivoltát, ugyanakkor tüzesen fájó és sóvárgó szeretettel eped az Isten, a szentek Szentje után, de méltatlansága, bűnei, semmisége tudatában szinte feltekinteni sem mer rá. Kifejezhetetlenül gyötrelmes küzdelmek mennek végbe a lélekben: az isteni tökéletességek fénye szinte vakítja, üldözi, ragyogó, éles kardként öli a lélekben az önszeretet legmélyebben rejlő csíráit. A lélek haldoklik s azt hiszi, a pusztulása ez. Erőit csak az ima, Isten kegyelme tartja fenn. E lelkiállapotot rendszerint *erős testi szenvedések, külső csapások is kísérik* s ezek ilyenkor a lélekben komor, fájó visszhangot keltenek. Sötét sejtelmek, levertség, halálos félelem támadnak a

szívben. A folytonos küzdelemben az akarat erői is megínognak, a kereszt súlya összetöri, eltiporja a lelket.

Kaszap István számára a lelki szenvedések útján az első lépés igen fájó csalódás volt, mely szép reményeit szinte kitépte szívéből. Több hónapi súlyos szenvedés után, szinte a halál torkából tért vissza — mint hitték gyógyultan — szeretett szerzetestestvérei közé. De öröme nem tartott soká. Előbb féltő sejtelem lopódzott szívébe, majd nyilvánvalóvá lett, hogy rejtelmes halálos betegsége kiújult. Mily levertség, bizonytalanság, félelem vesz erőt ilyenkor a lelken! — S a nehéz próba később is megisméltődött; a lassú gyógyulás közben betegsége többször hirtelen erővel csapott le rá s egyik napról a másikra letörte szíve újra rügyszó reményeit.

Betegsége kiújulásakor szomorúságát testi fáradtsága is fokozta. A nem is oly régen friss, erős tornászbajnoknak most már jártányi ereje is alig volt... És a lelke is oly elhagyott, vígasztalan

volt! Mily súlyosan nehezedett rá az Isten keze! „*A tegnapelőtti séta nagyon kifárasztott, ma séta helyett aludtam. Nagyon álmos is vagyok. No meg a nagy lelki szárazság. Szeretnék örökre elaludni... Úgy érzem, még fiatal koromban meghalok. Gyakran egészen halálosan fáradt vagyok.*” (K. I.)

A testi szenvedések erősödtek s ugyanakkor mélyült a levertség is. Bármerre fordult, mindenütt csak szenvedést talált. A keserű fájdalom örvényeiből kiáltott Isten felé: „*Soha ilyen fáradt nem voltam. Alig támolygok. A lábam csak úgy szikrázik. Istenem, mikor nyughatom meg? Mikor pihenhetek le?*” S megadta a feleletet, mely olyan, mint a kemény halálos ítélet: „*Soha az életben!*” De volt-e legalább Krisztus követésében, a szerzetesi életben valami vígasza? Isten elvette ezt is. „*Itt a szerzetben minden, de minden csak kereszt nekem. Az elmélkedéseknél álmos és fáradt vagyok... Kereszt a szellemi, de különösen minden testi munka, a hosszú rekreációk, társalgások, minden... de*

minden, ...de minden. Óriási a kereszt, mely vállaimra nehezedik, nagyon félek, hogy összeroppanok alatta.” (K. I.) — Most megtapasztalta: *„Az igazi keresztény élet a keresztbordozás, a vértanúság.”* (K. I.)

Isten iránti szeretete, hivatásához való ragaszkodása ekkor is erős volt, noha szenvedéseiben nem érezte a hivatás örömét. — Pár nappal az idézett sorok után, mikor még *„minden csak kereszt’* volt neki, szerzetesi életének első évfordulójához érve, mély meggyőződéssel és hálás lélekkel ünnepel. *„Ma egy éve, hogy Loyolai Szent Ignác napján megkezdtem új, érdemszerzőbb s értékesebb életemet, melyet nem is lehet előbbi éveimhez hasonlítani. Hála adok a mi Urunknak, égi Anyánknak, hogy erőt adtak a nehézségek elviselésére és elhalmoztak szeretetük jeleivel (betegségeim).”* (K. I.)

Isten a lelki tisztulás útján néha teljes áldozatot s így még a legszentebb

örömökről való lemondást is megkívánja. Így Kaszap Istvántól is megvonta azt, amihez itt a földön a legjobban ragaszkodott, aminek hiánytalanul odaadta szívét. — Betegsége miatt nem folytathatta a noviciátust. Hiába volt minden orvosi kísérlet, hiába volt a Jézus Társasága generálisának Rómából küldött kedvezménye: Isten megkívánta Kaszap Istvántól *hivatása fölledozását is*. Nem fosztotta meg őt hivatásától, mert Isten soha vissza nem vonja kegyelmét attól, aki avval hűségesen, sőt hőiesen közreműködik, — de elvette tőle a hivatás biztonságérzetét és a szerzetesi élet minden földi örömét. Ez volt Kaszap István életének egyik legnagyobb megpróbáltatása. Ekkor vallotta be: „*A testi szenvedések össze sem hasonlíthatók a lelkiekkel.*” (K. I.) Ez időben végezte utolsó lelki gyakorlatát is; esténként szobájába ment s az erőslelkű ifjú a félhomályban feszületére borulva sírt...

Az ily testi-lelki gyötrődésben csak egyet tehetünk: nézzük a feszületet! S csak egy szót mondhatunk magunknak,

azt, melyet Kaszap István írt naplójába 1935 szeptember 17-én: „*Kitartás!!!*” Még éppen három hónapja volt hátra a földön...

De ez a teljes sötét szenvedés nem tart nagyon soká. Az önszeretet elhal s a lélek áttüzesedik az igazi szeretetre s akkor nem akar már mást, mint égni, áldozattá lenni, a szeretet lángjában megsemmisülni Istenért. Ez a *kereszt szent mámore*. Az önfeláldozó szeretet tiszta lángja, melybe mint a vértanúk szenvedésének utolsó perceiben, már az örök szeretet előíze vegyül. — Kaszap István lelke is átizzott a szenvedésben: „*Két kézzel fogom és iszom a szenvedések istenszeretet poharát. És folyton szomjasabb és szomjasabb leszek tőle. Istenem! Bárcsak minél jobban megvetnének, meggyaláznának engem, hogy tesseem Neked, szentséges Szív! Adj nekem kicsűfolással, arculköpéssel, pofonveréssel tetézt vértanú életet és halált és kegyelmet ezeknek örömmel való elviselésére.*” (K. I.)

Jézus mondta: „*Aki szereti életét,*

elvesziti azt; és aki életét gyűlöli e világon, örök életre őrzi meg azt.”¹

IMA:

Keresztrefeszített Jézusom! Ifjú tanítványod, *Kaszap István példája* is arra int, hogy aki a tied akar lenni, annak megadással kell fogadnia és mindvégig való erős kitartással kell viselnie keresztjét, hogy így a szenvedésben szeretetét megtisztítsa és hűségét igazolja. Ezt kérem tőled, Jézusom, hogy *hű maradjak hozzád minden szenvedésben* s hogy az önszeretetnek meghalva egész szívemmel szeresselek, oly önfeláldozó, tiszta és oly teljes szeretettel, amint te megérdemled, hogy szeressenek, s amint a te szentjeid szeretnek téged. Mindenható Jézusom! arra kérlek, e célból ne kímélj engem, hanem tégy velem, amit akarsz!

E kérésemet a keresztfa tövében álló Fájdalmas Anya terjessze értem halokló szentséges Szíved elé.

¹ Ján. 12, 25:

Oh szentséges Anya, tedd meg,
a Keresztrefeszítettnek
nyomd szívembe sebeit!
Oszd meg, kérem, kínját vélem,
kinek érdem nélkül értem
tetszett annyit túrni itt.¹

*

Imádság Kaszap István boldoggáavata-
sáért...

Miatyánk, Üdvözlégy, Dicsőség...

Emlékezzél meg...

¹ Stabat Mater...

K I L E N C E D I K N A P

MINDENT JÉZUS SZIVÉNEK!

„Teljes szívvel-lélekkel — magamat elfelejtve, kiüresítve — szolgálni a szeretet Székhelyét, szentséges Szívedet... ez az én életcélom.“

(K. I.)

„A földön a legnagyobb kincs a szerzetesi élet.“ (K. I.)

I. „EGÉSZ ÉLETEMET. . .”

Aki kincset talált, elmegy és „*eladja minden vagyonát*”,¹ hogy megvehesse a szántóföldet, mely a drágaságot rejti s aki drágagyöngyre akadt, megy és „*eladá minden vagyonát*”,² csakhogy azt az értékes gyöngyöt megvehesse.

Igy, aki megismerte, mit tesz Jézust szeretni, neki élni, *már nem akar megtartani magának semmit*, mindent el akar hagyni, mindenről le akar mondani, *csakhogy egészen Jézusé lehessen*.

¹ és ² Mt. 13, 44—46.

sen, teljesen neki éljen s meg nem osztott szívvel szeresse.

Jézus, a rád emlékezés
Legédesebb örvendezés,
De bírni téged meghalad
Minden gyönyört az ég alatt.¹

Ezért a kincsért, Jézus bírásáért Kaszap István is el akart hagyni mindent. *„A földön a legnagyobb kincs a szerzetesi élet. Mindent eladtunk, elhagytunk, most magunkat is teljesen oda kell adnunk.”* (K. I.) — Ez Jézus bírásának egyedüli, de szükséges föltétele: mindent, még magunkat is teljesen el kell hagynunk érte. Kaszap István ezt már nagy lelkigyakorlatában teljesen átértette. Szüleinek írta róla: *„Ebben válik igazán öntudatossá a hivatás, s ebben határozza el az ember komolyan, hogy szakítva minden földi vonzalommal, örömmel, szórakozással, kényelemmel, lemondva saját értelméről, akaratáról, emlékezetéről, egész szabadságát Istennek ajánlja föl az én,*

¹ Szent Bernát: Jesu dulcis memoria...

valamint az emberek büneinek engeszteléséül.”

S amit ekkor elhatározott, végre is hajtotta. 17 hónap alatt kiküzdötte programját és megharcolt a teljes, tiszta szeretetért. — Puha engedékenységet nem ismert. Jegyzeteinek minden sorából ez a teljes, egészen elszánt határozottság sugárzik. *„Minden dolgom előtt megfontolás, utána reflexió. Az önszeretet, önakarát s haszonlesés ellen küzdelem.”* (K. I.) — Isten imáadásában is a maximumra törekedett: *„Elmélkedj gyakran Isten fölségéről, hogy tökéletesen szerethesd, imádhasd.”* (K. I.) — S a legértékesebb áldozatban, az önakaratról való lemondásban is teljes mértéket ad: *„Mily jó annak, ki az engedelmesség tökéletes áldozatát meghozza Istennek.”* (K. I.)

Amikor pedig arra gondolt, a világ mennyi bűnnel felel Isten jóságára, Jézus áldozatára, *Jézus Szívének olthatatlan szeretetére*, — nem habozott magát Istennek teljesen engesztelő áldozatul adni, hogy szeretetével megvigasz-

talja és kárpótolja Jézus Szívének meg nem értett, bűnökkel viszonzott szeretetét. *„Egész életemet engesztelésül felajánlom Jézus szentséges Szívének, a saját és a többi emberek rettenetes sok bűnéért.”* (K. I.)

Mi lenne Jézusom, ha én is egyszer minden bennem rejlő önzést, mely tőled távoltart és életemet megmérgezi, megfellebbezhetetlenül halálra ítélnék? S azután napról-napra rendületlenül végrehajtanám ez ítéletet?... Amily mértékben kiüresíteném magam és meghalnék önmagamnak, oly mértékben betöltenél és Szíved szeretetével éltetnél engem, *te magad, Jézusom*, életem és boldogságom! — Irgalmazz gyöngeségemnek és add nekem Szent Szívedből *az igazi szeretet erejét*, hogy magamról lemondva s magamnak meghalva már itt a földön bírjalak téged. Amen.

II. „SZERETETTEL, SZENVEDÉSSSEL...”

E két szót Kaszap István jegyzeteinek utolsó lapján olvassuk. A Manrézában írta ezt *1935 október 18-án*, két

hónappal halála előtt. — Betegsége kiújult, testi fájdalmaihoz mély lelki szenvedések is járultak. Ekkor végezték az utolsó orvosi kísérleteket, hogy mégis megmentésék hivatásának, melyet annyira szeretett. De van-e remény erre? ... Tervei, ambíciói, ezek az élő szálak, melyek a földhöz kötötték, már fájdalmasan szétszakadtak; még csak 19 éves, de úgy érzi, élete összetört és megsemmisült ...

Az ily szenvedés tüze kiirt az emberből minden külsőséget, színjátszást. Nagy szenvedésben a bizalmas megnyilatkozások mindig a szív legmélyéből fakadnak s felfedik a lélek legrejtettebb, legvalódibb arcát. — Kaszap István ekkor írta jegyzeteinek azt a lapját, melyben *lelki végrendeletét* adja. A lemondás és a szerető önátadás teljességére jut el itt. Hősies rendelkezést tesz, melyet már soha meg nem másít, hanem mint végakarátát magával visz az örök életbe s az isteni kegyelem fényében *kinyilvánítja élete titokzatos, isteni értelmét*, amit nemsokára

halála fog mint végső beteljesedés, igazolni.

Minél figyelmesebben olvassuk e sorokat s minél inkább igyekszünk írójuk, a szenvedő ifjú szerzetes lelkivilágába lépni, annál több fényt és szeretetet merítünk belőlük.¹

1. „1935 október 18.” Kaszap István az Úr Jézus Szívéhez fordul, hogy elmondja egyetlen, utolsó kérését. *„Jézusom szentséges Szíve, add, hogy magamat minél jobban kiüresíthessem!”* — A teljes lelki lemondást kívánja, hogy semmi se legyen az övé, hanem egészen betöltse Jézus.

De miről akar lemondani, mikor semmije sincs? Mint szerzetes mindent elhagyott... egészségét elvesztette, földi tervei is összetörték; — miről akar még lemondani?

„Nem akarom fönn tartani magamnak az én szándékaimra sem imáimat, sem

¹ A szöveget, melyet Kaszap István egybeírt, az alábbiakban néhány pontra tagoljuk, gondosan megőrizve teljességét és az eredeti sorrendet.

szenvedéseimet, semmimet sem.” S alázatos szeretettel indokolja ezt: „*A tied azok, Te adtad azokat nekem, hogy használjam őket, én visszaadom Neked! Neked, szentséges Szív!*” — A szeretet adni akar, . . . minél többet, mindent! Még azt is, amit ő kapott.

2. Majd véglegesen rendelkezik lelki kincseiről. Javaiban megkülönbözteti azok elégtételi és kieszközlő részét; az előbbi az ideigvaló büntetések enyhítéséért, az utóbbi új kegyelmek esdésére ajánlható fel Istennek.

„*Mindennek elégtételi részét, a remélt jövőendő tisztítóhelyi szenvedést is a purgatóriumi lelkek kiszabadulására ajánlom, azon imákeit is, melyeket halálom után végeznek érttem.*” — Ez a legteljesebb lemondás a szenvedő lelkek javára, melyet az Egyház méltán *actus heroicus*-nak, hősi tettnek nevez.

„*A kieszközlő részeket pedig szentséges Szíved szándékaira ajánlom föl! Hiszen te tudod, hova szükségesek leginkább, hol kapnak kincseim legalkalmasabb letétet.*” — E lemondásban,

mellyel vakon Jézus Szíve szándékaira adja minden kincsét, *szándékai teljesen egybeforrnak Jézus világüdvözítő terveivel*, melyeket nem ismer, de melyekről tudja, hogy ezek a legfontosabbak, legbölcsebbek, legjobbak. „*Hiszen te tudod...*”

Jézus Szívének apostoli terveit egész szívünkkel szeretnünk kell és jól tesszük, ha buzgón *mindent ezekért a rejtett, de nagyszerű szándékokért ajánlunk fel*. Isten irgalmas terveinek véghezviteléhez sokszor csak erre, — a hősies lelkek felajánlásaira vár. Mert „Isten mindent rendezetten alkotott és azt akarja, hogy az *Ég minden földi akciónak meglegyen a maga földi támaszpontja*”.¹ Ezt a „földi támaszpontot” nyujtsa minél több hősies lélek az isteni akciónak és különösen ma, oly nagy történelmi fordulóban, mint a mi korunk.

3. E teljes felajánlás percében azon-

¹ P. Rabussier S. J. francia misztikus. — Idézi Jacques Maritain: Les Degrés du Savoir...

ban saját élete is lefut Kaszap István szemei előtt. Alázatosan bűnösnek érzi és vallja magát. S ez az egyedüli lehetséges ellenvetés a teljes lemondással szemben: *„És az én bűneimért mivel és mikor tesztek eleget?”*

De a szeretet erre is habozás nélkül, áldozatrakészen megfelel: *„Azért van ott a purgatórium! Ott engedd letörleszteni őket, Jézusom szentséges Szíve, ott, ... de ne itt a földön ... itt a szenvedéseknek s az imáknak sokkal fontosabb célja van: a bűnösök megtérése, erre kell mindent összpontosítani; hogyan? miképpen? a te szentséges Szíved tudja legjobban!”* — Az apostoli szeretet szava ez: mindent a bűnösökért és egészen Jézus Szívének szándékai szerint!

4. S amikor így lemond minden önértékéről, egyszerre megvilágosodik előtte a kegyelem érintésére *életének titkos értelme, benső lelki hivatása*, melyre Jézus választotta ki: *„Teljes szívvel-lélekkel — magamat elfelejtve, kiüresítve szolgálni a szeretet székhe-*

lyét, szentséges Szivedet, szeretettel, szenvedéssel: (e kettő kell nekem, utána már csak a halál: a szeretet utolsó akadályának ledöntése) ez az én élet-célom! Életprogrammom foglalatja!”

„... Szeretettel, szenvedéssel... utána már csak a halál...” — mindez bevált. Életprogrammja valóban mindhalálíig a szeretet és szenvedés volt. S minél inkább közeledett céljához, a szeretet annál erősebben növekedett, annál jobban tágult, annál hevesebben izzott... Még két hónap és a szeretet utolsó akadálya is leomlott.

5. Ezután megint mindennapi ügyei jutottak eszébe. Egyszerű, gyermeki bizalommal újra Jézus Szívére hagyott mindent és búcsúszavát, mint ízig-vérig katolikus lélek, mennyei pártfogóira és égi Anyjára gondolva fejezte be: *„Hogy mi lesz az én szándékaimmal: apostoli működés (jelenleg Szív-gárda), lelki szükségletek és a többi sok-sok fontos szándékkal: mivel én nem rendelkezem többé semmivel, még imával, szenvedéssel sem, hát egyszerűen Té-*

ged kérlek fel, szentséges Szív, hogy Te imádkozzál értük, és Te imádkoztaszál értük szenteiddel, védőszentemmel, Szent Józseffel, őrzőangyalommal, angyalaiddal, Szűzanyámmal!”

IMA:

Ó jóságos Jézus, ki a világ bűnein és nyomorán könyörölni akarván, felfedted előttünk *a szeretet Székhe'yét, szentséges Szívedet*” írd szívembe törvényként a jelmondatot: *Mindent Jézus Szívének!* —¹ Tudom, Uram, hogy ha minden jó törekvésem – imáim, munkáim és szenvedéseim érdemét *a te szent Szívednek* nyujtom, ezzel Szívedben magamnak és sok más léleknek is a megtérés, az életszentség, az örök élet forrását nyitom meg.

Ha körültekintek a világban, azt látom, hogy a gonoszság új harcra indul ellened, Jézusom! Gögös bálványok magasodnak és „*minthogy megnövekszik a gonoszság, sokakban meghül a szeretet*”.¹ Ez az a kor, amikor *minden jó*

¹ Mt. 24, 12.

*erőnek, minden kegyelmi engergiának össze kell fognia, „mert nem a test és vér ellen kell tusakodnunk, hanem fejedelemségek és hatalmasságok ellen, ennek a sötétségnek világkormányzói ellen, a gonoszságnak égi magasságokban lévő szellemei ellen”.¹ Ezért kell mindent a te Szívednek adni, hogy a szent Szív győzelmi jelével isteni szereteted diadalt arasson a gonoszság felett és újra valóra válják: „Ahol elhatalmasodott a bűn, még bőségesebb lett a kegyelem, hogy amint a bűn uralkodott halálhozóan, úgy uralkodjék a kegyelem is az örök életre.”² Ha valaha, úgy ma legyen életem programja: *Mindent Jézus Szívének! Minden kegyelmi érték: bizalom, ima, munka, önfeláldozás, szenvedés legyen a tied!* Rendelkezzél e kincsekkel, ez üdvösségre hódító fegyverekkel tetszésed szerint! S legfőképpen legyenek tied eget ostromló tüzes vágyaink: *„Jézus szent-séges Szíve, jöjjön el a te országod!”* Amen.*

¹ Efez. 6, 12.

² Róm. 5, 20—21.

B E F E J E Z Ó

KASZAP ISTVÁN HALÁLA

1935 DECEMBER 17

*„Küzdeni, harcolni fogok utolsó
lehelletemig.“ (K. I.)*

„Mennyei születésnap ez.“ (K. I.)

Szürke, ködös téli hajnal: 1935 december 17. Lélekben én is ott vagyok a székesfehérvári Szent György-kórház kórtermében Kaszap István ágya előtt és szemlélem őt. Haldoklik, lázban remeg, toroka felmetszve, mint az áldozatoké. Kezében szerzetesi feszülete és Mária-érme, tekintetét le nem veszi ró-luk; így vívja haláltusáját.

Leborulva e halálos ágy előtt, alázattal kérem Istentől a kegyelmet, hogy halálom óráján Isten akarata szerint szent legyek, azaz egészen tisztán, a türelmes szenvedésben mindent kien-gesztelve és a szeretetben őt tökéletesen megdicsőítve szülessek meg a hal-hatatlan örök életre.

I. A VÉGSŐ MEGPRÓBÁLTATÁS

Új, sikerült operáció után Kaszap István azt hitte, most már a biztos gyógyulás útjára lépett. Tele volt jó reménységgel: karácsonyra meggyógyul, tavaszig megerősödik és márciusban visszatér a rendbe. — Ezt tervezte, erre vágyott s ezért imádkoztak a Manrézában is.

De Isten máskép határozott s az örök élet Karácsonyára hívta.

Alig tért haza az újabb műtétről, amikor betegsége egészen váratlanul új formában és kegyetlen erővel tört ki rajta. Lázasan reszket és remeg a gyenge test, mintha valami gonosz hatalom most indulna rajta eljátszani végső kegyetlenkedéseit. A baj ijesztő gyorsasággal hatalmaskodott el. Pár óra múlva már sem beszélni, sem nyelni nem tudott. — Lelke azért most is erős volt és csak Isten akaratához ragaszkodott.

Iskolatársai meglátogatták s megkérdezték, mit tesz, ha meggyógyul. Visszatér-e a rendbe? Fejével határozott igent intett. „*Halála előtt két nappal*

voltam nála, — írja egyik látogatója — beszélni nem tudott, de mosolya ott volt láztól tüzes arcán. Szeretettel nézett rám és kijelentette, ha felgyógyul, viszatér a rendbe.”

Lélekzetvétele mind nehezebb lett s nemsokára mentőknek kellett életveszélyes állapotban — immár harmadik ízben — a kórházba szállítani. Szerzetesi feszületét kérte, hogy a kórházban is vele legyen. Szeretett szüleit ekkor látta utoljára e földön.

A kórházban injekciókkal igyekeztek segíteni lélekzetvételen. Láza 40 fok felett volt, fájdalmak gyötörték, lélekzetvétele már csak kínos, fuldokló küszködés volt.

Alig másfél év előtt, hivatása küszöbén, mily lendületes elhatározással írta: *„Küzdeni, harcolni fogok utolsó lehelletemig. Jelszóm lesz: Dum spiro, certo.”* — Mint valami megdöbbentő jövendölés, szószerint így lett: minden lélekzetvétele szörnyű küzdelem volt, s ez így tartott... haláláig.

Éjfél után már csak fuldoklás az élete. *„Szeretettel, szenvedéssel...”* A teste

csupa szenvedés, a szíve csupa szeretet. Az ápolónővér mondotta: „Egész éjjel sírt, könnyei végigömlöttek arcán.”

*Csaló a könnycsepp, hazug a halál,
Látom lángját egy nagy fényességnek,
A szeretet nagyobb, mint a halál,
A szeretet az élet, élet.¹*

„A legfontosabb az igazi szeretet, mert ez megmarad örökké” — ezt írta a noviciátusban s most ezért vívta halálös harcát.

Reggel három óra tájban már eszméletét veszítette. Sürgősen a műtőbe vitték és felmetszték gégejét, hogy megmentés az életnek. Mesterséges légzés révén magához is tért. Szinte a halálból rántották vissza. De ő tudta, hogy csak kis időre s csak azért, hogy szenvedésének mértéke beteljék. Újjával még a műtőasztalon a lepedőre két szót rajzolt ki, hogy a nővér lássa: „Papot kérek.”

A kórteremben megcsókolta a feszü-

¹ Sík Sándor · Síró testvérnek.

letét, majd kis lapra újra felírta: „*Pap jön?*” Beszélni nem tudott, de tekintete kérő, esdeklő volt.

A most következő órák lehettek talán élete végső, legfőbb megpróbáltatása. Isten megengedte, hogy az ápolónővér úgy ítélje magában: állapota nem veszélyes s így nem kell papot hívnia. Pedig a lelkész ott lakik az épületben, bármely percben készséggel jött volna, de a nővér nem hívta. Hallotta, hogy a beteg, ha majd nyelni tud, napiáldozó lesz, és biztos is volt benne, hogy felépül...

De Kaszap István tudta, hogy most meg fog halni. „*Mi teszi majd a halált számomra vigasztalóvá?* — írta egykor. — *Megvigasztal szent vallásom és nem lesz más vigasztalásom.*” — Mennyire vágyódott ekkor Krisztus helyettese, a pap után! Mennyire kívánta, hogy még egyszer szentségi feloldozásban részesüljön, mennyire szükségét érezte a beteget erősítő szent kenetnek, mennyire szerette volna a Szentatya áldását elnyerni, mellyel haldokló gyermekeit az Egyház az örökkévalóságba kíséri! —

De nem. Hiába kéri, a nővér nem hívja a papot.

Hogy ez mily súlyos megpróbáltatás lehetett, azt csak az értené meg, aki ily testi szenvedések közt átérezné a közelgő halálos perc félelmét, fontosságát — aki maga megtapasztalná, mennyire kell e percben, az egyetlen, meg nem ismételtető, legfőbb percben a szentségek ereje, a pap vigasza! — És maguk a körülmények, hogy kérve-kérte a papot, aki ott van pár lépésnyire tőle, hogy érzi halála közeledtét, — a lázas haldoklót teljes kiszolgáltatottságában hallatlan türelempróba elé állították. Mily lelki szenvedés volt ez a halál közeledtekor! De Isten kegyelme nem hagyta el; s ő tudta: *„Aki állhatatos marad mindvégig, az üdvözülni.”*¹

„Utolsó óránk nagy erénye a halálnak, mint bűneink büntetésének alázatos, önmegtágadással való elfogadása.” Ezt gyakorolja most. És ezt a nem várt fájdalmat, hogy a papot nem hívják, ezt is elfogadja alázatos türelemmel.

¹ Mt. 10, 22.

S amint mindent a bűnösökért viselt el, úgy ezt is talán épp azokért a szerencsétlen haldoklókért ajánlotta fel, akik *nem akarják* magukhoz engedni a papot!...

Az elhagyatottság mindig fájdalmas, de ezerszeresen az a halálos órán. S mennyire elhagyatott ő most! — Akik a szerzetben hálnak meg, azoknak ágya körül égő gyertyával imádkoznak testvéreik... ő mellette senki! Szüleitől, lelkiatyjától, testvéreitől távol, egyedül gyötrődik, pap nélkül és senki még csak nem is sejtí, hogy már csak órái vannak hátra ifjú életéből! Mily egyedüllét! Mily elhagyatottság!

E fájdalom összeszorította és nyomasztotta lázasan vergődő szívét. A levegő zizzenve surrant ki-be a felvágott torkába tett kis ezüst csövecskén. Feszületét kezében tartotta, erre emelte most könnyes tekintetét... és látta Jézust, aki a legszörnyűbb elhagyatottságot szenvedte el, amikor Isten Fia lévén, felkiáltott a sötétségbe zárkózott égre: „*Éli! Éli! lamma sabaktáni?!*

— *Én Istenem! Én Istenem miért hagytál el engem?!¹*

És ekkor sok mindent megértett. És hálát adott Istennek, hogy halála egy cseppet hasonló lehetett Jézuséhoz.

Mily félelmes és titokzatos a halál perce! Vajjon nem tartogat megpróbáltatást az én számomra is? Ó, boldogok, akik gondolnak erre és „*szeretettel, szenvedés el*” készülnek e percre. — Ó Jézusom, add, hogy a te szent Szívednek élve és apostoli szereteted diadaláért dolgozva, ígéreted szerint halálom óráján a te Szíved legyen biztos menedékem. Amen.

II. „MENNYEI SZÜLETÉS NAP . . .”

A végső elhagyatottság e megpróbáltatásában Kaszap István számára Isten akarata szerint a szenvedés mértéke betelt . . . „*Szeretettel, szenvedéssel . . . utána már csak a halál, a szeretet utolsó akadályának ledöntése.*” — S valóban, a halál nem késett.

¹ Mt. 27, 46.

Könnyes tekintetét nem vette le a felesületről. Imádkozott. S Isten most már a szeretet vigaszát nyújtja e kipróbált, hűséges szívnek.

Hajnali öt órakor felváltották a nővért. Az új nővérnek azonnal feltűnt a felmetszett gégejű, szenvedő beteg. Friss vizet hozott, megmosta lázas arcát, kezeit. — Kaszap István végső erejéből egy papírlapra felírta igen olvashatóan: *„Gyónni nem tudok, azért csak bánatra kérek feloldozást. Aldozni sem tudok, mert nem tudok nyelni. Utolsó kenetet kérek.”* — S az utolsó szavakat alá is húzta.

A nővér bólint, hogy megértette. Elrendezte az ágyat, asztalkát. Kaszap István tekintetével intett köszönetet. A papírra is felírta, de már gyengébb betűkkel: *„Jólesik kezemnek a friss víz.”* Haláláig kedves, figyelmes, hálás volt.. A nővér mondta, hogy elmegy és hívja a lelkészt. A szegény beteg szívét erre öröm töltötte el!

Csak néhány percig volt távol a nővér, de mire a lelkésszel visszatért, Kaszap István már nem volt eszméleté-

nél. Mi történt ez idő alatt, nem tudja senki.

A kis papírlap azonban megőrizte Kaszap István utolsó szavait, melyeket e percben írt. Szüleinek szánt búcsúja ez. Utolsó üzenete az örökkévalóság küszöbéről és legfőbb vallomása abban a percben, mikor a mindhalálig erős szeretet útján az örök célhoz érkezett:

*„Isten veletek! Odafönn találkozunk.
Ne sírjatok, mennyei születésnap ez!
A jó Isten áldjon meg benneteket!”*

IMA:

A lelkésszel és a nővérrel együtt hadd térdeljek én is ez ágyhoz, hol feszületét és Mária-érmét kezében tartva pihen a szelíd halott.

Szemlélem és elgondolkozom földi élete és örök sorsa felett...

Ó Istenem, mennyei jó Édesanyánk Mária által és gyermeked Kaszap István közbenjárására azt az egyet kérem, hogy mint ő, én is *mindig az erős sze-*

retet útján haladjak, és így szeretet'el-szenvedéssel Jézus Szívének, a szeretet székhelyének szentelve életem, a halál számomra is, csak a szeretet utolsó akadályának leomlása legyen és szenteid közt mindörökre dicsérjelek téged. Amen.

*

Imádság Kaszap István boldoggáavata-
sáért...

Miatyánk, Üdvözlégy, Dicsőség...

Emlékezzél meg...

Jegyzet az imameghallgatásokról

Nagyon kérjük mindazokat, akik Kaszap Istvánt tisztelik és ügyét a szívükön viselik, hogy *minden imameghallgatást*, mely velük történt vagy melyről hallottak, *okvetlenül írjanak meg. Még a legkisebb imameghallgatásoknál is* kérjük azok szíves és *részletes* közlését. A boldoggáavatási pörbe ugyan csak a legföltűnőbb esetek lesznek előterjesztve a részletes bizonyításra, de azért *minden más*, bármily kis imameghallgatásról szóló nyilatkozat is *elősegíti Kaszap István boldoggáavatását*, mert időről időre előterjesztjük, hogy *hány imameghallgatás érkezett, s ezeknek száma*, valamint a bennük *megnyilatkozó bizalom, szeretet és hála*, *nagyan hozzájárulnak az ügy szerencsés kimeneteléhez* és siettetik Kaszap István boldoggáavatását.

Azonkívül, ha Isten is úgy akarja, *Kaszap István halálának 10 éves fordulójára*, 1945. decemberére, *külön könyvet* szeretnénk kiadni e tiz év alatt

jelentett imameghallgatásokról. Ebben szeretnénk, ha lehetőleg minden eset benne lenne. Az elnyert gyógyulásokért, lelki kegyelmekért, segítségért, a gondban-bajban *ez lenne a legszebb hála.*

Aki tehát imameghallgatásban részesült, igen kérjük, okvetlenül írja meg. S ha az eset régebben történt, s ha elmulasztotta közölni, kérjük, pótolja ezt most utólag. Ismételjük, ezzel *nagyban elősegíti mindenki* Kaszap István ügyét s ez Vele szemben a hálának is a legszebb megnyilatkozása.

Az imameghallgatások közlésénél mindig *teljes névaláírást és pontos lakcímet is kérünk.* Neveket ugyan sohasem szoktunk közölni, de nekünk kell, hogy meglegyen, mert a pontos adatok emelik az imameghallgatás értékét.

Feltűnő gyógyulások esetén igen kérjük az orvosi nyilatkozat beszerzését is, és hacsak lehet két orvostól. Az orvos nyilatkozatában csak azt kérjük, írja meg:

1. Mi volt a baj.

2. Mily súlyos volt (gyógyíthatatlan, halálos vagy hosszú kezelést igénylő betegség)?

3. Hogyan következett be a gyógyulás? (Hirtelen, váratlanul, meglepő fordulattal javulás, gyors felépülés? stb.)

4. Hogy az összes körülményeket tekintetbevéve a gyógyulás pusztán orvosilag meg nem magyarázható, vagy nem látszik teljesen megmagyarázhatónak.

Tapasztalás szerint a kezelőorvosok, (akiknek a neve szintén *nem kerül a nyilvánosságra*), ha kéri őket, szívesen kiállítják feltűnő gyógyulás esetén az orvosi igazolást.

Fontos ilyenkor még az is, hogy a leírásból valóban kitűnjék, hogy a gyógyulás *Kaszap István segítségül hívására* történt. (Imádkoztak-e hozzá? Végeztek-e kilencedet? Alkalmazták-e a kis szövetereklyét? stb.)

Különösen kérjük minden ilyen esetben *pontosan naptárszerűleg megállapí-*

tani az időpontokat (betegség kezdete, kórházba vitel, operáció, kilenced kezdése, gyógyulás stb. napja).

Semmivel nem mutathatjuk ki jobban Kaszap István iránti hálánkat, mintha minden imameghallgatást közlünk. Ezt soha el ne mulasszuk, s a régieket, ha eddig nem írták volna, írják meg most. Minden imameghallgatást P. Endrődy László S. J. teol. tan. Szeged, Kálvária-u. 39. címre kérünk, a fontos eseteket ajánlott levélben.

IMÁK¹

Ima Kaszap István boldoggáavatásáért

Ó JÓSÁGOS JÉZUS, aki azt mondotad, „*ha valaki utánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye föl keresztjét és kövessen engem*”, — tekints hű gyermekedre, Kaszap Istvánra. Ő ifjú földi életének céljául tűzte ki, hogy mindenről lemondva „*szeretettel, szenvedéssel szolgálja a szeretet Székhelyét, szentséges Szívedet*”. Életében mindent a te szentséges Szívednek adott, még szenvedéseit és imáit is, — adjon meg most a te szentséges Szíved is öneki mindent, ó jóságos JÉZUS, amit csak Tőled az Égben — mint reméljük — számunkra kér. A bűnösöknek megtérést, a betegeknek gyógyulást, a szenvedőknek vigaszt és enyhülést, a gondban-bajban segítséget, — és énnekem is, aki most a jó Kaszap István közbenjárásával esedezem Hozzád, a kegyel-

¹ Kizárólag magánhasználatra.

met, melyre a legnagyobb szükségem van és azt is, melyet most oly nagyon és bízva kérek...

Egész szívvel kérlek, ó jóságos JÉZUS, dicsőítsd meg fiadat, Kaszap Istvánt, hogy akit szeretetedben szolgálodra választottál és szenvedéseidben részesítve magadhoz vontál, a tiszta ártatlanság, a hősi szeretet és a mindhalálíig való hűség ragyogó példájaként, mint a te szentséges Szíved ifjú magyar szentjét, mihamarabb oltárainkon tisztelhessük, a teljes Szentháromság dicsőségére. Amen.

Ima a Boldogságos Szűz Máriához

EMLÉKEZZÉL MEG, ó Boldogságos Szűzanya Mária, a gyermeki szeretetről, mellyel Kaszap István Tehozzád viseltetett, amikor arra buzdított, hogy szeressünk Téged, mint „*mennyei jó Édesanyánkat, csak szeressünk és legyünk Hozzád föltétlen bizalommal.*” Ezért kérünk, ó Minden Kegyelem Közvetítője, hogy vállald, tedd magadévá és áldd meg Kaszap István ügyét, me-

lyet Neked ajánlunk, Neked szentelünk, a te anyai oltalmadba helyezünk. Amen.

Kaszap István ügyének fölajánlása a Boldogságos Szűznek

(Szent Bernát imájával)

Emlékezzél meg, ó legkegyesebb Szűz Mária, sohasem lehetett hallani, hogy Te bárkit is, aki oltalmad alá menekült, segítségdet kérte és közbenjárásodért esedezett, — magára hagytál volna! Ily bizalomtól lelkesítve, Hozzád sietek szűzek Szűze, Isten Anyja, Mária! Hozzád jövök és szined előtt sóhajtván állok, én szegény bűnös. Ne vedd meg igéimet, ó örök Ige Anyja, hanem hallgass rám kegyesen és hallgass meg engem... És fogadd el Kaszap István ügyét, melyet Neked fölajánlunk, Neked szentelünk, anyai jószágodba helyezünk. Amen.

(Latinul: Memorare, o piissima Virgo Maria, etc... audi propitia et exaudi. Et accipe causam Stephani Kaszap, Tibi dicatam, consecratam, maternae tuae bonitati traditam. Amen.)

A gyermeki bizalom olvasója Szűz Máriához

Megemlékezzvén arról, hogy Kaszap István mily gyermeki bizalommal és szeretettel viseltetett a Boldogságos Szűzhöz, — akit „*mennyei jó Édesanyjának*” hívott, a Szent Szűz iránti minél teljesebb bizalom és szeretet felkeltésére szívünkben, nagy lelki haszonnal végezhetjük ezt az imát a következő módon:

A rózsafűzér kis szemeire mondjuk röpimaként Kaszap István kis imáját: „*Szeresd a te mennyei jó Anyád, csak szeresd és légy hozzá föltétlen bizalommal! Amen.*” A nagy szemekre jön: „*Dicsőség*” és a búcsúval ellátott röp-ima: „*Ó, szeplőtelenül fogantatott szent Szűz, könyörögj érettünk, kik hozzád menekszünk!*”¹ Elején a feszületnél: *Miatyánk és Üdvözlégység*. Befejezésül pedig az „*Emlékezzél meg...*” ima a följánló záradékkal, mint fent.

¹ 300 napi búcsú; havonta egyszer teljes búcsú a szokott föltételek mellett, azoknak, kik mindennap áhítattal mondják. (S. C. Indulg., 15. Mart. 1884.; Paen. Ap., 15. Apr. 1932.)

HÁROM EGYÜTTES KEGYELEM-KILENCED

Fel szeretnénk hívni Kaszap István tisztelőinek figyelmét *három időpontra*, amikor *együttes kegyelem-kilencedet* végzünk.

Miért *együttes kilencedet*? Mert a közös ima Isten előtt különösen kedves. Az *együttes kérő ima* igen hatékony az Égben és szinte rendkívüli meghallgatásban részesül. Maga az Úr Jézus tanít minket erre: „*Ismét mondom nektek, hogyha ketten közületek megegyeznek a földön bármely dologban, melyet kérnek, megnyerik az Atyámtól, ki mennyekben vagyon.*” (Mt. 18, 19.)

Ezért lenne nagyon jó, ha az itt jelzett három kilencedet, évről-évre Kaszap István tisztelői és mások is, minél többen, buzgón végeznék.

1. Szent József kilenced

(*Március 10-től 18-ig és 19-én.*)

Tetszés szerinti, Szent Józsefhez végzett imával. Ebben főleg azt kérjük: szerezzon Szent József Kaszap István ügyéhez buzgó munkatársakat és segítsen meg minden személyi és anyagi nehézségek közt.— *Márc. 19-én:* Szentáldozás és utána bármely benső imával novénát befejező felajánlás Szent Józsefnek.

2. Kilenced a Szent Szűzhöz

(*Aug. 6-tól 14-ig és 15-én.*)

Tetszés szerinti imával a Szűz Máriához. Lehet ez maga a följánló „Emlékezzél meg...” ima is. Ebben elsősorban azt kérjük, hogy a Szent Szűz, ki mint Jézus Anyja minden kegyelemnek is Közvetítője, Kaszap István ügyében is közvetítsen imameghallgatásokat, kegyelmeket, csodákat. Ismerje el magáénak az ügyet, védje meg és Jézus szent szándékai szerint vigye is előre.

— *Aug. 15-én*: szentáldozás és az 1938-ban végzett első felajánlás megújítása, ugyanoly szándékkal, ugyanoly ígérettel. A felajánlás szövege is az „*Emlékezzél meg...*” ima a záradékkal.

3. Kilenced Kaszap István boldoggáavatásáért

(*Dec. 8-tól dec 16-ig és 17-én, kizárólag magánimaként.*)

Ima: „*Kaszap István boldoggáavatásáért*”, vagy az „*Emlékezzél meg...*” a fenti záradékkal, vagy tetszés szerinti bármely más, a kilenced szándékára végzett ima. E kilencedben imádkozunk mindazokért a kérésekért, melyeket bárhol bárki Kaszap István által terjeszt a jó Isten elé. Magunk számára kérjük a lelki megtisztulást, az erős szeretetet és — ha Isten úgy akarja — a szent szenvedés kegyelmét, életünket a „*szeretet Székhelyének*”, Jézus szent Szívének szentelve. — *Dec. 17-én*: végezzünk rövid olvasmányt vagy elmélkedést *Kaszap István haláláról* és járuljunk szentáldozáshoz, melyet Ka-

szap István boldoggáavatásáért ajánljunk föl Jézus szent Szívének.

Kövessük az Úr Jézus biztató szavát: „*Ismét mondom nektek, hogyha ketten megegyeznek a földön, bármely dologban, melyet kérnek, megnyerik azt...*” és egyezzünk meg néma megegyezéssel e három együttes kegyelem-kilencedben; jelöljük meg e novénákat naptárunkban már most, és amikor e három időpont beköszönt, emlékezzünk arra, hogy az Úr Jézus biztatására sok-sok ismeretlen, szenvedő és bízó keresztény testvérünkkel lelki megegyezésben és Istennek oly nagyon tetsző imádságos kapcsolatban vagyunk. És végezzük egész szívvel e kilencedeket, melyekre majd a mi mennyei Atyánk végtelen jósága felel.

A. M. D. G.

T A R T A L O M

Előszó az új kiadáshoz	— — —	5
Ki volt Kaszap István?	— — —	7
Hogyan végezzünk szent kilencedet?		11

Első nap:

Szent komolyság	— — — — —	15
„Fölkelek és Atyámhoz megyek...“		15
A csend szava	— — — — —	18
Tisztánlátás	— — — — —	21

Második nap:

Isten kezében	— — — — —	27
Istené vagyok	— — — — —	27
„Folytonos nagy Igen...“	— —	30
Isten kegyelme	— — — —	34

Harmadik nap:

Energiát!	— — — — —	42
Elszántság kell	— — — — —	42
Az élet apróságaiiban	— — —	46
Az akaraterőt kérni kell!	— —	49

Negyedik nap:

Imádság	— — -- — — — —	55
A lelkiélet lélekzetvétele	— —	55
Lelki szárazság és vigasztalás	—	60
Isten közelében	— — — —	65

Ötödik nap:

Önmegtagadás	— — — — — —	71
Az önmegtagadás célja	— — —	71
A külső és belső önmegtagadás		75
Az önmegtagadás jutalma	-- —	81

Hatodik nap:

A szeretet szentsége	— — — —	87
Életünk napja	— — — —	87
„Veletek vagyok mindennap...”		92
„Égből szállott mennyei kenyér...”		100

Hetedik nap:

Apostoli lélek	— — — — — —	109
Az apostoli élet célja	— — —	109
Az apostoli élet formái	— —	113
Az apostoli élet öröme	— — —	120

Nyolcadik nap:

Krisztus keresztje és a mi keresztünk	126
„Sok szenvedésem lesz, ha Isten nagyon szeret“ — — — —	126
„Földi életünk legnagyobb értéke“	131
A kereszt szent mámorában —	143

Kilencedik nap:

Mindent Jézus Szívének — — —	154
„Egész életemet...“ — — —	154
„Szeretettel, szenvedéssel...“ —	157

Befejező:

Kaszap István halála — — — —	166
A végső megpróbáltatás — —	167
„Mennyei születésnap...“ — —	173
Jegyzet az imameghallgatásokról —	177
Imák... — — — — — —	181

KASZAP ISTVÁN LAPJA

Évnegyedes újság. Megjelenik minden év március, június, szeptember és december havának elején. — Közli a boldoggáavatási pör fejleményeit és a föltűnő imameghallgatásokat. Ára: 10 fillér. Megrendelése (legkevesebb 10 példányra, terjesztésre): *Kaszap István Lapja, Kiadóhivatal, Budapest, VIII., Mikszáth Kálmán-tér 4. I. em. 6. szám.* — Telefonhívó: 13—40—40. Postai csekkszám: 10,777.

KASZAP ISTVÁN LEVELEZŐLAPOK

Írjunk ismerőseinknek Kaszap István levelezőlapjain, örömet szerzünk nekik és jót teszünk ezzel! (Két-fajta: civil és szerzetes kép: ára fénykép kivitelben: 20 fillér, mélynyomásban: 12 fillér.)

KASZAP ISTVÁN IMALAPOK

6 oldalas füzetke, kis képpel, életrajzzal, imákkal. Ára 2 fillér.

Levelezőlapok és imalapok megrendelése, imameghallgatások közlése és Kaszap István ügyére szánt jóságos adományok:

KASZAP ISTVÁN TITKÁRSÁG,

Szeged, Kálvária-u. 39. Telefonhívó: Szeged 14—94. Postai csekkszám: 1075. (Könnyű megjegyezni: *Ezer-hetvenöt!*)

